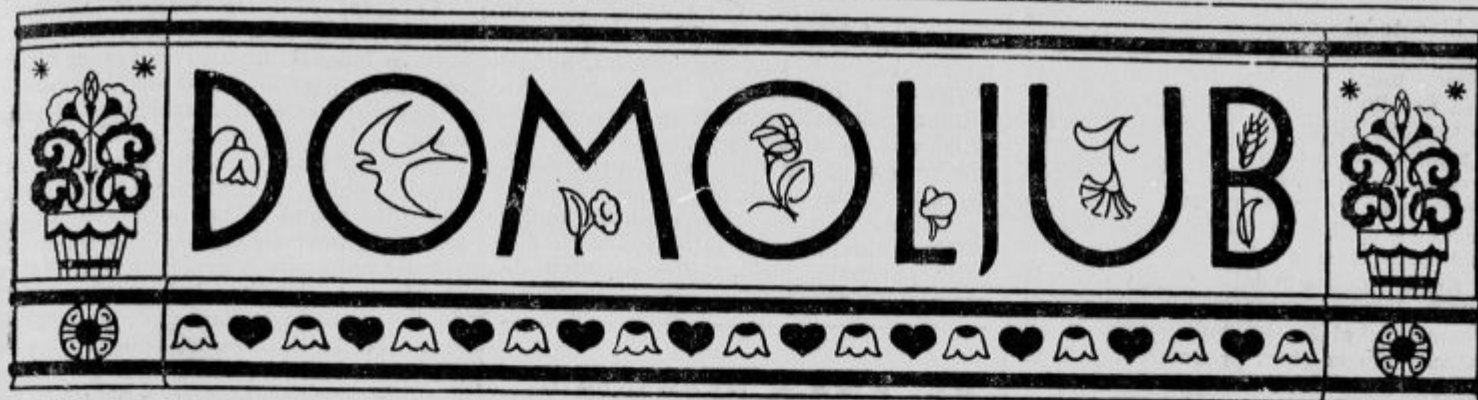




Glavna in gosposvanske kmetijske zveze. — Cena 35 Din za celo leto. — Za inozemstvo 60 Din. — Posredniška stroškov 1 Din. — V insertnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. — Izdaja vsake urede ob 6 jutraj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo uradništvu „Domoljuba“, naročnika reklamacije in inserti pa Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kopitarjeva ulica štev. 6.

Obrtnikom in trgovcem!

Za volitve v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo se je Slovenija razdelila v dva tabora: na eni strani so slovenski trgovci in obrtniki brez razlike strank, samo kot stanovski tovariši sklenili, da enotno nastopijo. Obrtniki in trgovci, somišljeniki Slovenske ljudske stranke, Slovenske kmetijske stranke, radikali in vsi isti, ki politično niso opredeljeni, nastopajo skupaj in bodo postavili skupno kandidatne liste. Na drugi strani je pa sama Žerjavova stranka. Samo Žerjavovi pristaši so se izločili iz skupnega nastopa in hočejo dobiti komando v Trgovski in obrtni zbornici za vsako ceno sami.

Na pošten način to ne bo šlo, tega se zavedajo gospodje samostojni demokratije sami. Zato računajo na zvijače. Paziti morajo torej vsi volivci, da tem zvijačam ne nasedejo.

Okoli 1. septembra bo vsak volivec prejel od volivne komisije v Ljubljani volivno izkaznico, glasovnico in kuverto. Glasovnico mora izpolniti vsak z imeni in natančnimi naslovi kandidatov, kakor jih bo postavil volivni odbor združenih stanovskih kandidatnih list trgovcev, obrtnikov in industrije v Sloveniji. Tako izpolnjeno glasovnico in izkaznico je v kuverti, ki jo bo tudi poslala volivna komisija, po pošti poslati na naslov »Volivna komisija zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani«. Ta pisma so poštnine prosta.

Vsak naj posebej pazi na to, da glasovnice in izkaznice ne bo dal kakemu nepoklicanemu iz rok. Na pošto oddajte kuverte sami lastnoročno ali pa po popolnoma zanesljivem človeku.

Napišite samo tiste kandidate na glasovnico, ki pridejo z okrožnico volivnega odbora združenih stanovskih kandidatnih list in ki bodo objavljene v »Domoljubu«, »Slovene«, »Slov. gospodarju«, »Kmetiskem listu« in »Narodnem dnevniku«. Samo to velja za naše volivce. Vse drugo, kar vam bodo prigovarjali in svetovali, je laž, ne ravnejte se po tem in ne upoštevajte.

Izpolnite glasovnico takoj, ko jo prejmete in jo takoj odnesite na pošto, da se vam ne izgubi, da nimate izkušnjav, da bi jo komu izročili in da agitatorji ne bodo mogli več vplivati na Vas.

Iz gornjega vidite, da je volitev tajna. Nihče ne ve in ne bo nikdar vedel, katere kandidate ste napisali. Najkasneje do 22. septembra mora imeti volivna komisija vse glasovnice v rokah.

Zaupnike prosimo, da skličejo po posameznih občinah in vaseh sestanke, da pouče volivce kako je treba glasovnice izpolniti. Kjer sestanki niso primerni, naj zaupniki to store od moža do moža, od volivca do volivca.

Obveščeni smo, da bodo nasprotniki v imenu volivnega odbora združenih stanovskih kandidatnih list in celo s podpisom odličnih somišljenikov naše stranke in drugih strank, ki nastopajo v teh volitvah skupaj, hoteli dajati volivcem lažniva navodila zato, da bi bili glasovi neveljavni. Zato se v vsakem dvomljivem slučaju takoj obrnite na tajništvo Slovenske ljudske stranke ali pa na Volivni odbor združenih kandidatnih list.

Tajništvo Slovenske ljudske stranke nujno prosi zaupnike, da odgovore na zadnjo okrožnico.

Pohorski kmet:

Kmet brez delavcev.

Dne 31. januarja je na večrazredni ljudski šoli v nekem trgu na Pohorju eden izmed gg. učiteljev pri razdeljevanju šolskih epričeval nagovoril učence takole: »Glejte, da se boste, kadar izstopite iz šole, šli kaj primernega učiti, bodisi že krojaštva, čevljarstva ali kaj sličnega. Vedno je boljše biti kaj drugega kakor volar ali konjar. Kako zoprni je ta stan, se že iz tega vidi, ako pride v gostilno kak gospod, nikdar ne bo sedel k tisti mizi, kjer sedi volar ali konjar. Še celo drugi delavci imajo pred volarji in konjarji nekaj stud in se jih izogibljejo.« Nato vpraša nekega fanta: »Kaj pa so tvoji oče?« In fant korajžno odgovori: »Konjar!« Učitelj se namrdne in odvrne: »Tudi ti ne boš nikdar kaj drugega kot konjar!« Proti učenkam obrnjen je bleknil: »Vam bi še tudi rad kaj povedal, pa vas nočem ponižati!« V mislih je gotovo imel dekle, posebno svinjarice. Kaj takega postati je po njegovem mnenju hujše in nevarnejše kakor sam bogasvaruj.

Iz navedenega je jasno dovolj, kako se že v ljudskih šolah pri kmetiskih in delavskih otrocih vzbuja veselje in ljubezen do kmetkega stanu. Le vsega drugega se naj otroci uče, ko izstopijo iz šole, samo pri kmetiskem delu naj ne ostanejo. Kmetško delo je za šoli odraslega dečka ali deklico sramotno in nedostojno. Že zdaj primanjuje kmetu delavcev in delavk in jih še le bo, če se bo otrokom že v šoli vzbujal stud in gnus do kmetkega življenja in dela.

Koliko ovc so nekdanj redili pohorski kmetje, a so jih morali opustiti, ne toliko zaradi dragega pridelovanja lodna in resvine kakor zaradi pomanjkanja pastirjev. Večkrat se je slišala bedasta opazka: »Za ovčarja naj bo pes; ta lahko leti za njimi, ne pa človek!« Kakor ovce bodo kmetje prisiljeni opustiti še ostalo živino, ako se uveljavi program nekaterih novodobnih in kmetu tako sovražnih učiteljev.

Naj nihče ne misli, da sem preveč zapisal; še enkrat rečem: Kdor kmetu ne privoščti najpotrebnejših poslov in mu jih izneverja, ta je eden njegovih najhujših sovražnikov. Naj nam tak »razsvitljeni« učitelj pojasni, kako si on predstavlja ne samo pohorskega, ampak kmeta sploh v hribovitih krajih brez uprežne živine. Še z voli in konji je treba — posebno če je mokrotno vreme — previdno ravhati; kaj še le, če bi kak po novi modi preveč študirani kmet, ki bi mu volovji in konjski duh bil neznosen, hotel z motornim plugom na strmi njivi orati in vlačiti. Pa tudi kmetje v ravnini brez živine nikdar ne bodo gospodarili. Kje naj vzamejo gnoj brez živine, odkod dobijo mleko, najredilnejšo jed in pijačo obenem, s čim si naj belijo jedila, ako nobenega krivorepca ne bo več.

Ali rečimo, da bi kmet z ženo in otroci — osamljen brez poslov — redil samo toliko živine, kolikor bi je sam za sebe potreboval: eno do dve kravi in toliko svinj. Začeli bi se časi, grozni in strašni, združeni z lakoto in pomanjkanjem najhujše vrste. Poleg kmeta bi bila prizadeta tudi gospoda, najbolj seveda tista, ki se je vsled dobre plače razvadila, da se jej vsak dan meso na mizi kadi, kuhano ali pečeno, ali obojno. Vsaka medsebojna pomoč bi bila izključena. Kjer nič ni, tam se nič vzeti in nič dati ne more; kar bi se pa dobilo kdo ve odkod, bi si zaradi draginje le malokdo zamogel kupiti.

Niso to neumnosti in bedarije, kakor mogle eden ali drugi misliti. Prestavimo se samo nazaj v zadnji dve leti svetovne vojne. Število živine se je kmetu skrčilo za dve tretjini. Njive brez gnojia kijub cesarski zapovedi niso hotele roditi. Živeža vsake vrste je primanjkovalo, sila se je bližala vrhuncu, posebno po mestih, kjer je pomrlo na stotine in tisoče otrok, največ zaradi pomanjkanja mleka.

Ko je napočila nedelja, se je vsula cela truma meščanov z nahrbtniki in cekarji ven na kmete, iskat živeža. Noben hrib ni bil prestran, nobena steza prekamenita, da bi se je bili ustrašili. Dobro je bilo vse, kar je sposobno za pod zobe. Bolj ko je smrdelo okrog bajte po kravjem in svinjskem gnoju, večje je bilo veselje meščanov, češ, tu se bo še vsaj dalo nekaj dobiti; žalostne obraze pa so delali tam, kjer so videli gnojšče prazno in preraščeno s koprivami in andreslom. Taki, ki so že dolga leta v dobrih razmerah živeli v mestu in se svojih kmetijskih sorodnikov sramovali in na nje že čisto pozabili, so se jih ob času sile začeli spominjati in se jim previdno bližali s tako nekako običajnim izgovorom: moram še vendar enkrat pred smrtjo obiskati svoj rojstni kraj! Pri tem se je polagoma začelo slikati bedno stanje meščanov in kako strašno so se ondaj pajki pomnožili, ki predejo posebno po praznih žledeh. Iz tega so sorodniki kaj lahko spoznali, kaj je bilo vzrok, da so imenitni gospod brat ali stricnik obiskali leseno kočjo ali se »gnadljiva frava« ponižali v zakajeno dimnico. Marsikateri visoki uradnik se je šel srečnega, ako je imel med kmeti sorodnika ali dobrega prijatelja, kateremu je bilo mogoče kaj pritrpati od ust svoje družine in poslati njemu. Nič se ni gledalo na obliko in sortiranje; krompir, zelje, moka, špeh, sadje itd., vse je bilo lahko v enem zaboju; za povojeno meso se ni zahtevala lepa, svetlorjava barva, smelo je biti od dima črno kot oglje; oh, hvala Bogu, da je le bilo!

Ne pišem tega zato, da bi norce bril; takšne čase še lahko enkrat doživimo brez svetovne vojne. Ni treba drugega, kakor da se kmetom vzame vsled pomanjkanja delavcev možnost zadostno obdelovati svoje kmetije. S propadom kmetijskega stanu se bo zrušil ves družabni red in doživeli bomo prekucijo in revolucijo, da se je bo še Radič ustrašil, če ravno je navajen vse na glavo postavljati.

Ako pomislimo, kako vse vre v mesta in obrtne kraje, se ni čuditi, da tamkaj venomer vpijejo o brezposelnosti. V mestih je preveč ljudi in premalo dela; na kmetih je dela zadosti, pač pa premalo ljudi, ki bi delali hoteli. In zdaj naj začnejo že deco v šoli odvrčati od obdelovanja rodne grude in jim vcepljati mržnjo do dela, ki ga brez-pogojno zahteva kmetijski stan, ki je naj-močnejši stebel države. Poderite ta stebel in podrli ste državo!

Zato je neodpušno, ako se ljudskošolski učitelj drzne na tak način pred otroci sramotiti njih lastne starše. Dosti je gospodarjev, ne samo kmetov v hribih, ampak tudi tržanov v ravnini, ki s svojimi konji ali voli sami vozijo in jim tako predbacivanje liberalnega učitelja vzbuja globoko žalost in opravičeno jezo.

Zatorej prosimo vse tiste gg. učitelje, ki so mogoče o kmetu-trpinu imeli enake nazore, kakor je ravnokar opisani, naj ne gredo predaleč in kmeta ter njegove delavce na tak način sramotijo. Kmet se trudi od zore do mraka in plačuje največ davkov in tem potom tudi največ prispeva k učiteljskim plačam in je prav tako časti in spoštovanja vreden kljub temu, da hodi v oguljeni obleki in ne smrdi po vseh mogočih parfumi, pač pa diši po živini in gnoju.

Kaj pišejo nasprotniki.

»Kmetijski list« na dolgo poroča o kmetiskem prazniku na Krškem polju, kjer je bila po izjavi časopisja raznih strank udeležba kmetijskega stanu precej manjša od lanskega leta, čeprav so delali veliko reklamo s konjsko dirko in z Radičem. Gosp. Prepeluh je povedal, da so izvolili v vodstvo samostojnežev iz vrst duhovnikov enega dekana in tri župnike, vsekakor velika predrznost, ker se govori, da prizadeti gospodje niso v to nikogar pooblastili. Saj si ne moremo misliti, da bi se našel slovenski duhovnik, ki bi v dobi popolnega neupoštevanja verskih interesov, v časih najhujšega gospodarskega zatiranja slovenskega naroda in vedno grozeče versko-kulturne nevarnosti zapustil iz tega ali onega vzroka strnjene vrste ogromne večine slovenskega ljudstva in edino slovensko stranko, ki stoji na pozitivnih krščanskih načelih ter se udiinjal Radiču, katerega mišljenje o veri, Cerkvi, duhovništvu, škofih in papežu je dovolj znano.

Odgovorni urednik »Kmetijskega lista« je bil pretekli teden radi neresničnega poročanja obsojen na 3 mesece zapora, 10.000 dinarjev globe in 15.000 Din odškodnine in bo o vsem tem moral poročati tudi svojim bralcem.

Volitve v zbornico za trgovino, obrt in industrijo ne dajo mirno spati dr. Žerjavu. Vse kar v Sloveniji pošteno misli, brez razlike strankarskega mišljenja se je združilo, da vrže »Jutrovce« in »Domovinarje«, največje škodljivce slovenskega narodnega gospodarstva, tudi iz te važne stanovske korporacije. Dr. Žerjav meče v zadnji »Domovini« polena na vse strani in obdeluje naprednjake in samostojneže, ki so baje leta 1920. njemu slovesno prisegali, da bodo vedno njegovi zvesti zavezniki proti klerikalizmu. Ne pove pa dr. Žerjav, da je liberalna stranka ponujala SLS za te volitve v zbornico sporazum, če bi bili pri tem izključeni somišljeniki drugih takovzanih naprednih strank, kar so pa zastopniki SLS odklonili, ker niso hoteli nikogar izključevati in zahtevali skupnega nastopa vseh strank. — Ker je »Domovini« manjkalo uspešnega orožja, straši v posebnem članku trgovce in obrtnike s konsumi in farško komando. Preveč obrabljeno gradivo, da bi še kaj zaleglo pri pametnih ljudeh, kajti od farške gonje ni bil še nihče sit, in kmetiske zadruge niso spravile v konkurz še nobenega solidnega trgovca. Sicer pa je dr. Žerjav že tudi poskušal biti konsumar, pa ni šlo. Dokaz: propali Agromerkur.

Cerkveni zvon in starosta slovenskih Sokolov. V Semiču je za razvitja sokolske zastave bojeval junaški boj sam starosta celokupne jugoslovenske sokolske družine g. Engelbert Gangl. »Jutro« poroča: »Kljub temu, da je cerkovnik pomaknil kazalec na župni cerkvi za 7 minut naprej in začel zvoniti poldne, je brat starosta nadkri. lil glas zvona in zaključil svoj govor z željo, naj novi sokolski prapor zbere pod seboj kmalu ves Semič in njega okolico.« — Gospod starosta, kak »orden« lahko dobite za svojo »zmago«, drugega uspeha pa ne bo, kajti veren Slovenec se ne bori z zvonom, temveč sluša njegov glas in molí opoldne — »Angelovo češčenje«.

Pogovor slovenskega fanta s samostojnežem.

Janez Slovenec je prišel v vas k Tomažu Hrvatcu. Na mizi je ležal zadnji »Kmetijski list«.

Tomaž (samostojnež): »Čitaj odgovor »Kmet. lista« dr. Korošcu na njegov sled v Trebnjem, pa boš videl, kdo je za nas. SLS ni poklicana zastopnica slovenskega naroda.«

Janez (z nasmeškom): »Seveda ne, ker ima skoraj vse poslance. Pravi pooblaščenec Slovenec je gosp. Pucelj, ki si je s težavo priboril le en poslanski mandat.«

Tomaž: »Dr. Korošec naj enkrat pove, kaj je storil on za slovenske kmete.«

Janez: »Prijatelj, ti nič pametnega ne čitaš ali pa si že vse pozabil. Ali se ne spominjaš ljutih in deloma tudi uspešnih bojev za pravično razdelitev davčnih bremen, za pravično odmero dohodnine, za podporo Kmetijski družbi in drugim kmetiskim organizacijam, za obstoj slovenske univerze, za podpore proti nezgodam, za lepo ravnanje z našimi vojaki, za njih službovanje v domačih krajih, za zboljšanje vojaške hrane, za znižanje števila vojske in za tisoče drugih, kmetu koristnih stvari.«

Tomaž: »Pucelju očitajo, da nosi le mrvice iz Belgrada: samostojni gospodi »ordne«, kmetom pa premijske kolaine. Ali je dr. Korošec kaj drugega dosegel kakor kakšno drobtinico?«

Janez: Začetkoma si trdil, da ni Korošec v Belgradu nič naredil, zdaj že priznavaš drobtinice in, če bi ne bil »Kmetijski list« tvoj evangelij, bi o dr. Korošcu in njegovem velikem delu v dobrobit ljudstva govoril še vse drugače. Zakaj glavni uspeh njegovega vztrajnega boja je, da po celi državi vedno bolj prodira misel, da je centralizem največja poguba države. Ne maramo biti berači v svoji hiši, temveč gospodarji. In za tem gre boj dr. Korošca.«

Tomaž: »O enotni slovenski fronti govoričite; pridružite se nam, zakaj bi morali ravno mi pod vašo komando?«

Janez: »Naravno! Večina ne gre k manjšini. Porazeni mora k zmagovalcu, če hoče še kaj veljati.«

Tomaž: »Dr. Korošec naj pove, kako pridemo do vsega, kar je naše. Ali s puntom? Zlepa ne bo šlo. Srbi imajo vse v rokah: armado, orožništvo, denar.«

NOVIČAR

Glavna skupščina krščanske šole.

Preteklo nedeljo se je vršila v Št. Vidu nad Ljubljano glavna skupščina Krščanske šole, katere namen je braniti krščansko vzgojo otrok v šolah, v katerih hočejo naši svobodomiselnici zlasti »Jutrovec« in »Domovinarji« zatreti vsako sled krščanstva.

Skupščina se je začela zjutraj z velikim cerkvenim slavljem. Pridrigo je imel dekan bogoslovne fakultete vseučiliški profesor dr. Ehrlich, ki je govoril o pravih Kristusa do mladine. Nato se je razvila po okrašenih cestah procesija s Kristusovim kipom. Nato je bilo v cerkvi darovanje za »Slomškov dom«, kjer naj bi se vzgajal krščanski učiteljski naraščaj.

Po slovesni sveti maši se je vršil občni zbor Krščanske šole, kjer so poročali predsednik, tajnik in blagajnik. Dosedaj je ustanovljenih v Sloveniji 64 podružnic Krščanske šole.

Nato so se sprejeli sledeči predlogi:

1. »Krščanska šola« naj bi organizirala predvsem krščanske starše in zato priredila tudi za nje predavanja. V ta namen naj bi se dobili strokovni pisatelji, ki bi izdelali osnutke predavanj za društvene sestanke po župnijah.

2. Dobro bi bilo, da priredi »Krščanska šola« vsako leto po vseh župnijah dan krščanskih staršev po zgledu materinskih dni, ki jih je zadnji čas prirejela Prosvetna zveza.

3. »Krščanska šola« naj pazi na to, da se bo pri sestavi šolskega zakona oziralo tudi na pravice staršev in občin.

Po politvah, pri katerih je bil izvoljen za predsednika vladni svetnik dr. Dermast, je le-ta imel navduševalen govor o vpostavi Kristusa-kralja v šoli. Nato je govoril g. Jože Pirc o zasebnem katoliškem šolstvu. Govor je končal z besedami: Otroci so last Boga in staršev. Skupščina je pis-

mieno pozdravil tudi naš veliki mladino-ljub knezoškof dr. Jeglič.

Popoldan je priredila Slomškova zveza v dvorani Društvenega doma komerz, pri katerem je učiteljstvo igralo »Srenjo« in »Kovačevega študenta«.

Drugi dan se je vršil občni zbor »Slomškove zveze«.

Dr. Žerjavova »Domovina« pred sodiščem propada.

Znano je, kako »Domovinarji« besno in satansko sovražijo Cerkev, vero, duhovščino. Vprav radi tega so prodali Slovenijo belgrajskemu centralizmu, ker so pravilno računali, da bodo v framazonskem centralizmu vedno dobili dovolj močno oporo v boju proti katoliški Cerkvi in veri, pa tudi dovolj denarja iz raznih korupcijskih kupčij. Svoj boj proti veri in Cerkvi vršijo zlasti potom svojega časopisja. »Domovina« je ponovno napadala verske nauke (zopet se spomnimo na njen bogokletni članek o sv. Trojici, o Materi božji, o angelih in svetnikih), verske obrede in ustanove, papeštvo, neprestano pa smeši in blati škofo in duhovnike, laže, da se kar prime, zagovarja preganjalce krščanstva, poleg tega pa priporoča umazane in nenravne povesti in romane, da tako npravno kvari našo mladino. Vse dela tako, kakor je ukazano od framazonske lože.

Ni čudno, da je slovensko katoliško ljudstvo odločno tak list, kot je »Domovina«, odklonilo. In katoliški časopisi bi neopustljivo zanemarili svojo dolžnost, če ne bi pravočasno opozorili ljudstvo na protiversko pisavo svobodomislnega tiska.

Svobodomiselnici pa so hoteli na vsak način — kakor njihov vzornik meksikanski Neron Kalles — katoliškim časopisom zamašiti usta, da ne bi le-ti opozarjali ljudstvo na dušno nevarnost, ki jim preti od strani brezverskega časopisja. Zato je konzorcij, ki izdaja »Domovino« tožil »Slov. Gospodarja«, ker je le-ta prinesel iz Slov. Bi-trice, iz Polenšaka in Gornje Radgone dopise, v katerih se poudarja zlasti, da je »Domovina« protiverski list in ga je kot takega obsodil in prepovedal vernikom ljubljanski vladika.

Radi očitka protiverstva se je čutil hudo na časti prizadetega član konzorcija, ki izdaja »Domovino« g. Adolf Ribnikar. Obtožnico je raztegnil Ribnikarjev zastopnik g. dr. Knaflič na vse mogoče paragrafe ter člene novega tiskovnega zakona in kazenskega zakonika ter zahteval denarno globo, zaporno kazen in 100 tisoč dinarjev odškodnine, ker za toliko da je bila oškodovana »Domovina« radi omenjenih dopisov! V obtožbenih dopisih pa se ne omenja niti z eno besedo gosp. Ribnikar ali sploh kateri član konzorcija, ampak se poudarja samo protiverska pisava lista »Domovina«.

V ponedeljek dopoldne in popoldne se je vršila proti uredniku »Gospodarja« pred senatom sodna razprava, ki je trajala več ur. Pomenljiv utis na razpravo sta napravili odločni izjavi ljubljanskega vladika, ki je bil v celi zadevi zaslišan kot prič in potrdil, da se popolnoma strinja s pisavo »Gospodarja« in obsoja »Domovino« kot protiverski list, ki ne spada v krščanske hiše.

Javno prečitani izrezki iz »Domovine« so dokazali v sodni dvorani, da je »Domovina« že večkrat prav na surov način blatila ter smešila verske resnice, obrede, božja pta, duhovščino itd.

Po temeljitim posvetovanju sodnega dvora je bila razglašena oprostilna sodba in g. tožitelj A. Ribnikar bo nosil advokatske in sodne stroške.

V Št. Vidu pri Stični bo 29. avgusta 1926

I. DOLENJSKI TABOR

Prosvetne zveze

in edina letošnja blagoslovitev največjega doma na Dolenjskem.

d Protestni shod invalidov se je vršil v nedeljo v Ljubljani. Shoda se je udeležil tudi poslanec SLS dr. Gosar. Shod je bila huda obtožba centralistične vlade, ki je invalide tako zanemarila, da ne morejo ne živeti ne umreti. Protezne delavnice je tako zmanjšala, da invalidi po več mesecev ne morejo dobiti protez in se mučijo brez njih, invalidski zakon se izvršuje tako počasi, da sta dve tretjini invalidov še brez podpor, za vojne sirote pa novi zakon sploh nima določbe. Stvar da je tako obupna, da jo bodo invalidi predložili mednarodnemu razsodišču. Potem so še govorili poslanec dr. Gosar, major Colarič in katehet Bonač.

d Dražja železniška vožnja. S 1. sept. se zvišajo cene železniških vozovnic in sicer pri prvih 100 km za 8 odstot, pri 200 km za 6—7 odstot, pri 300 km za 5 odstot, pri 600 km za 3 odstot. Vsekakor bo šel povišek zopet v žrelo nenasitnega centralizma. Povsod se pozna, da so radičevci v vladi.

d Tudi pošta bo dražja? Vlada hoče povišati tudi poštno tarifo. Že sedaj so znamke silno drage. Centralizem potrebuje denarja, denarja. Pucelj in Žerjav sta res lahko ponosna.

d Tisti osebni vlaki, ki povprečno vozijo manj kot polovico ljudi, kolikor jih gre v vlak, bodo po naredbi generalne direkcije popolnoma ustavljeni. Tako vidimo pod radičevsko vlado povsod samo velikanski gospodarski napredek.

d Redovnice v zloglasne hiše. 21 karmeličank, ki jih je ljubljene naših Domovinarjev in Jutrovec, meksikanski predsednik Kalles dal iztirati iz samostana in zapreti, preden so jih izgnali, je pod prisego izjavilo, da so se mogle samo tako rešiti prisilne oddaje v zloglasne javne hiše, da so podkupile čuvaje, ki so jih stra-

Ia. Amerika

se imenuje fina rujava kotenina, izdelana iz najboljše ameriškega bombaža. — Po trkratnem pranju postane snežno bela. V zalogi pri

A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10

žili. Naši liberalci, ki pišejo v Domovino, Jutro in Novo pravdo, pa pravijo, da se Kalles bori za svobodo in napredek.

d »Domovini« nič ne zamerimo, če skuša braniti in zagovarjati meksikanske krvoloke, ki preganjajo katoličane kot nek-daj rimski cesar Neron. Zakaj ukaz frama-sonске lože, katere prvi in edini namen je uničenje katoliške vere, se tako glasi, in »Domovina« ga mora pač izpolnjevati, kar tudi z velikim veseljem izvršuje. Zra-ven seveda laže, laže in zopet laže, zakaj res je težko zagovarjati večkratnega urad-nega morilca in bogoskrunca, kot je meksi-kanski predsednik Kalles. Dr. Žerjav je 6. avgusta napisal v »Domovini«: »Seveda ti lažniki (tako nazivlje dr. Žerjav naše duhovnike) dobro vedo, da meksikanska država noče zapreti cerkva.« Celemu sve-tu pa je znano, kako je Kalles zaprl nebroj cerkva oz. jih oddal v najem za magacine in dvorane. Tako je zopet oddal v mestu Veracruz kapelo sv. Andreja kot skladišče neki kmetijski družbi. Verniki so glasno ugovarjali, pa ni nič pomagalo.

d Kako se predpisujejo davki. Posla-nec Žebot objavlja slučaj, ko je davčna oblast obdavčila nekega posestnika za 4500 litrov vina, dasi ga je pridelal samo 1050 in je to tudi javil oblasti. Toda gospodje so rajši verjeli razni: zaupnikom, ki so veči-noma liberalci in samostojneži, ter obdav-čili posestnika za Din 4500. Takih slučajev je vse polno, in jih mora tudi biti — kje pa naj potem država vzame 13 milijard, za katere so s tako vnemo naši samostojneži oz. radičevci. G. Pucelj in Radić, ki na ši-roko govorita po shodih o Korošcu, rajši pojdi-ta pogledat po kmetiskih hišah žrtve radičevsko-radikalne politike!

d Boj proti papežu je dr. Žerjavovi Domovini ena glavnih nalog. Tako se nam-reč glasi ukaz mednarodne frama-sonске lože. V zadnji številki se je zopet z zagri-zeno besnostjo spravila nad papeža, češ, da on preganja slovensko duhovščino na Goriškem, ko je vsemu svetu znano, kako se je baš papež edini v Italiji upal brez strahu potegniti za preganjanje Slovencev, kako papež edini drži še škofa Sedeja, ka-ko se edino le še v cerkvi glasi slovenska beseda. Res pa je, da fašisti preganjajo slo-venško duhovščino kakor vse, kar je slo-venškega in da se mora duhovščina tej su-rovi sili umikati. Vprav tako postopajo fa-šisti proti katoliškim društvom po celi Ita-liji kljub papeževim protestom. Res pa je to, da so bili naši Domovinarji skoro skozi vsa leta v naši vladi, katera pri raznih po-godbah ni niti prsta ganila za slovensko duhovščino, dasi je imela vse drugače moč-no orožje v rokah kot ga ima papež. Zakaj »Domovina« ni takrat stegnila jezika? Zato ker prav tako sovraži goriško slovensko duhovščino kot našo, fašistovsko preganja-nje pa ji je dobro došlo, da sramoti sv. oče-ta. Mi tudi vemo, da so baš najboljši nek-danji pristaši liberalne »Domovine« postali po večini na Goriškem fašisti, kolikor jih ni korajžno bežalo na to stran, kjer se gre-jeje vladni milosti. Mi tudi vemo, da so Domovinarji pri nas ponovno izdali, pro-dali in zatajili slovenstvo, za katerega se tako vlečejo, kadar je mogoče udariti po papežu. Ko bi na Goriškem morali braniti

slovenstvo naši liberalci, bi bila vsa Gori-ška že davno fašistovska, danes pa je edi-na slovenska trdnjava na Goriškem — cer-kev, katero pri nas Domovinarji nepresta-no blatio in psujejo.

d 6 m dolgega morskega psa, težkega 1500 kg so ujeli mornarji pri Sv. Jakobu nad Crikvenico. Kopališčni gostje so hodili v trumah gledat velikansko morskó zver.

d »Enotnost« se imenuje nov časopis, ki ga neka socialistična skupina te dni vsiljuje med delavce in kmete. Pri socia-listih in komunistih je danes toliko vodi-teljev kot pristašev. Vsak bi rad nosil prvi zvonec, vsak je edini in največji pri-jatelj delavstva, vsak ima vse prav, vsak začne izdajati svoj list, drug drugega žo-do kosti, samo eno imajo skupno: sovra-štvo proti veri in izredno razvito ljube-zen do lastnega žepa. Naši delavci in kmetje bodo zato vedeli, kam »Enotnost« spada.

d Reka Voglajna pri Celju ob povodnji povzroča ogromno škodo. Zato se je pojavil načrt, da se njena struga preloži na južni del železniške proge. Naši kmetje odobra-vajo ta načrt, ako pri tem ne bo reka ogro-ževala Čreta, Zavodne in mesta.

p Orjunaši so se na običnem zboru v Zagrebu močno skregali med sabo. Zakaj v Sloveniji se je ogromna večina orjunašev udejvala liberalcem. Odtod velikanski pre-pir v Zagrebu, ki je končal s popolnim raz-cepom.

d Romarjem na Krko pri Stični. Zdaj so romarski shodi na Krki prve tri nede-lje po Velikem šmarnu. Prvo nedeljo pri-dejo nemški Kočevarji, zato so pridige in litanije nemške. Drugo nedeljo po Vel. šmarnu pridejo Gorenjci, tretjo iz okolice. Z avtom od osmega vlaka se tudi samo v nedeljo še lahko opravi božja pot. Letos bo romarjem tudi za prenočišče preskrb-ljeno. S postaje Stična je peš do Krke pol-drugo uro hoda. Avto vozi zdaj iz Stične

proti Krki vsako jutro od osmega vlaka in vsak večer ob četrtem čez osem. Nazaj gre vlak iz Stične ob devetih in ob eni.

d Toča je preteklo sredo potolka vse pridelke in sadje v okolici Jelš pri Smar-jah. Škoda je ogromna.

d Smrt v mlatilnici. V Likolah pri Ptu-ju se je dogodila strašna nesreča. Pri po-sestniku Pernatu so mlatili z mlatilnico. Po-sestnikov 6 letni sinček Franc se je motal okrog mlatilnice, prišel v preveliko bližino koles, ki so ga nenadoma zgrabila ter mu zdrobila glavo in prsni koš. V nekaj minu-tah je umrl.

d Povodenj odkrila zločin v Prekmurju. O priliki katastrofalnih povodnji je prišel na dan marsikak star zločin, ki bi bil sicer ostal prikrit. Tako je voda v Sremu razkrila več okostij in so tako prišli na sled zloči-nom, ki so bili izvršeni že pred mnogimi leti. Sličen slučaj javljajo sedaj iz Prek-murja. V vasi Domanjšovci v Prekmurju je letošnje pomlad nenadoma izginila hčerka tamošnjega bogatega posestnika Kuzme Po-triča. Z doma je odšla k svojim sorodnikom na Madjarsko, pa se pozneje ni več vrnila. Vsa poizvedovanja za njo so ostala brez-uspešna. Ker se je nažadno ugotovilo, da je vzela doma tudi večjo vsoto denarja, so sprva mislili, da je pobegnila. Radi tega tudi zasledovanje ni bilo prestrogo. Sčas-oma pa so začeli ljudje govoriti razne stvari. Deklica je namreč imela razmerje z nekim tamošnjim fantom, ki ga pa njeni starši radi siromašnosti niso marali za zeta. Ta radi tega ni kazal posebne žalosti, pač pa je ži-vel za svoje razmere prerazkošno. Ljudje so marsikaj namigavali, vendar pa si brez dokazov nikdo ni upal očitno izreči kakoga suma. Zadnja poplava je zadelo tudi tamo-nje kraje in je na nekem mestu ob potoku odnesla precej zemlje. Ko so te dni občani popravljali strugo potoka, so našli na žensko okostje. Preiskava je ugotovila, da gre za pogrešano hčerko Potričovo. Vse je

Žrebanje se vrši 7. novembra 1926.

Glavni dobitnik je hiša vredna 300.000 kron.

kazalo na to, da je bila umorjena ter nato zakopana. Sum je padel takoj na njenega bivšega fanta, ki so ga orožniki aretirali. Po daljšem tajanju je končno svoj zločin priznal.

d V Dravi je utonil v Ptuj dijak-četrtošolec Fr. Kaučnik. Dasi ga je neki njegov tovariš reševal, mu vendar ni uspelo rešiti ga in kmalu bi še sam izgubil življenje.

d Poplave v Bački so uničile 1203 hiše. Prizadetim se bodo zgradile nove hiše, katerih vsaka bo stala okrog 10 tisoč dinarjev, skupaj tedaj približno 12 milijonov dinarjev, ki jih bo Rdeči križ najel kot posojilo, plačljivo v 30. letih. Oni pa, ki se jim bodo zgradile hiše, bodo morali plačevati majhen prispevek v fond, ki bo služil za podpore v slučaju novih poplav. Ko bi ne bilo centralizma, bi se donavski nasipi popravljali kot so se preje in povodenj ne bi naredila te ogromne škode. Tako vidimo, kako centralizem povsod samo žre in žre. Pucelj in Žerjav, ali Vaju res nič ne peče vest, ker sta glasovala za centralistično ustavo.

d Stekel človek. Pred dobrimi tremi meseci je ugriznil na poti iz Kannice v Rošpah pes posestnika Jakoba Gros iz Rošpaha. Ugriznjeni se ni veliko zmenil za malenkostno rano, ki se je kmalu zacelila in mu ni delala nobenih bolečin. Pred enim dobrim tednom se mu je pojavil nankrat glavobol, ki je postal zadnje dni neznošen. Glavobol je položil Grosa na postelj in v noči od četrtna na petek so se pojavili na bolniku očitni znaki stekline. Ker je začel bolnik gristi krog sebe, so ga domači že v noči spravili v mariborsko bolnico. V bolnici je Gros zgrizel rjuhe in drugo posteljnino, dokler ga niso vtaknili v prisilni jopič. Bolnica je javila steklega mestnemu fizikatu, ki ga je prepeljal v Pasteurjev zavod v Celje.

d Vlom v pošto. Pri pošti Št. Rupert pri Mokronogu so vlomili do sedaj še neznan roparji v noči od 13. na 14. t. m. v poštne prostore. Odlomili so na podstavku pritrjeno blagajno, ki je bila dobro zaklenjena. Vlomilce pa je prepodila o pravem času tamčšnja poštarica Minka Matjašičeva, ki je v jutranjih urah zaslišala nenavaden šum in ropot v njej nasproti ležeči pošti. Zbudila je urno vse bližnje sosede, ki so urno zasledovali pobegle roparje. Drugi dan je prinesla proti večeru neka delavka ukradenno poštno blagajno nazaj. Našla jo je skrito na polju v fižolu. Tatovi niso mogli vsled naglega zasledovanja odnesti blagajne dalje kot do prve njive, kjer so jo skrili med fižolom. Blagajna je bila k sreči še neizropana, tako da poštna uprava ne trpi, razen majhne materialne škode, ničesar. Tamošnje orožništvo roparje pridno zasleduje.

d Roparji v avtomobilu. Ljubljanska policija je dobila obvestilo o predrznem vladu v poštni urad v Vidmu pri Krškem. Vlomilci so se spravili skozi okno v poštni urad in so navrtali odnosno razbili blagajno. Pričakovali so, da bo v blagajni velik znesek gotovine in to z ozirom na sobotna izplačila. Toda tudi tu so se lopovi opekli. V blagajni so dobili komaj za 600 Din kovane drobiža. Vlomilci so se pripeljali v

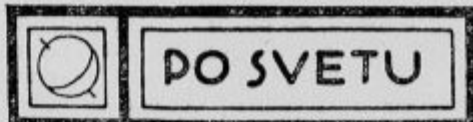
črno pleskanem avtomobilu in so se odpeljali zopet v smeri proti Zidanemu mostu. Na poti so ohladili svojo jezo s tem, da so odnesli iz kolodvorske restavracije več steklenic različnih likerjev in domačega žganja. Vse kaže, da se je pripeljala ta tatinska družba iz Zagreba, kamor se je tudi odpeljala po brezuspešnem delu.

d Požar. Človek zgorel. V Kamnici pri Mariboru je zlobna roka podtaknila ogenj posestniku Vogrincu. Pogorelo je gospodarsko poslopje do zidu. V poslopju je bila tudi mala sobica, v kateri je spal delavec Jože Drofenik. Preden se je zbudil, ga je najbrž udušil dim, potem pa ga ni bilo mogoče več rešiti, ker je že vse letelo na kup.

d Nesreča in požar. V soboto 14. avg. je ubilo na Skaručini pri mlačvi desetletno Kristino Kosec-Zorovo. Kolo, ki vodi od gepeljna v mlatilnico, jo je zgrabilo za obleko, ko je jemala slamo iz mlatilnice, jo zavihtelo okoli, da je udarila z glavo ob tla in bila pri priči mrtva. Zorovi družini naše iskreno sožalje! — Na veliki Šmaren zvečer je pogorel V. Zupan, po domače Stefane na Golem. Ogenj, ki je nastal v nastilnjaku, je tako hitro objel vsa poslopja, da ni bilo mogoče prav nič rešiti. Zgorel je tudi en konj in ena krava. Le živina, ki je bila na paši, je rešena. — Požarni brambci iz Polja in Vodic, ki sta bili takoj na mestu, sta obvarovali sosednja poslopja pred ognjem. Kako je požar nastal, še ni dognato.

d Tatovi v avtomobilih. Na zadnjem živinskem sejmu v Št. Juriju ob juž. žel. so se pojavili trije elegantno oblečeni gospodje, ki so se pripeljali z avtomobilom. Pomešali so se med kupce in ljudje so pričakovali dobre kupčije, misleč, da morajo to biti kaki bogati kupci. Toda zmotili so se, omenjeni trije gospodje so bili — žepni tatovi, ki so hoteli izkoristiti sejmsko gnečo ter oskubiti marsikaterega kmeta za njegov težko prislužen denar. Kmalu so se spravili na posel. Nekemu kmetu, ki je kupoval vole, je tako spretno izmaknil denarnico in jo skril pod klobuk, da kmet sploh ničesar ni opazil. K sreči pa je videl tatvino drugi kmet, ki je hitro tata zagrabil ter ga izročil orožnikom. Kmalu je bil v rokah pravice še drugi lopov, dočim je tretji srečno odnesel pete. Ogorčeno ljudstvo je hotelo lopova na lice mesta kaznovati in orožniki so ga komaj ubranili, da nista dobila zasluženih batin.

d Umor č. g. župnika Pliberška pojasnjen. Kakor smo že svojčas poročali, je bil v Orehovici na Hrvaškem umorjen in oropan tamošnji župnik Pliberšek. Zjutraj so ga našli v razklano glavo umorjenega v njegovi postelji. V sosedni sobi je nezvestna ležala njegova že priletna kuharica vsa okrvavljena. O roparjih in morilec dolgo časa ni bilo nobenega sledu. Te dni pa se je orožništvu posrečilo, da ta zagoneten amor, ki je tamošnje prebivalstvo zelo razburil, razjasni. Orožniški kaplar Nikola Sušnjar se je v soboto v spremstvu svojega tovariša nenadoma pojavil v župnišću ter začel ponovno izpraševati kuharico. Stavil ji je tako spretno razna vprašanja, da se je zapletla v protislovja in po dvehurnem zaslisevanju končno priznala svojo krivdo na



Jugoslovanska-grška pogodba. Za bo- doči razvoj balkanske politike je brez dvo- ma velikega pomena jugoslov.-grška po- godba, ki je bila podpisana 17. t. m. v Atenah. Pogodba sestoji iz 4 konvencij in iz prijateljske in zavezniške pogodbe. Kon- vencijs se nanašajo: 1. na promet v jugo- slovanski coni v Solunu; 2. na skupen ko- lodvor v Gjevveliju; 3. na prevozne tarife in 4. dodatek h konvenciji iz l. 1920. o pre- vozu na grških drž. železnicah. Zavezniška pogodba je obrambnega značaja in velja 3 leta. Strokovna pogajanja je z naše strani vodil pomočnik min. za promet g. Avra- movič, politična pa šef politič. oddelka v zun. ministrstvu g. Antič, kateri je tudi skupno z našim poslanikom v Atenah gosp. Gavrilovičem podpisal pogodbo. Po tej po- godbi je Grčija pristala na razširitev naše cone v Solunu, katera postane dvakrat več- ja kot je bila doslej. V razširjenem delu cone bo lahko naša država uredila tudi transport za druge države. Naša vlada pa je odnehala, kljub temu, da je dober del akcij železnice Gjevvelija—Solun v lasti naše države, od zahteve, da bi morala biti upra- va te železnice v naših rokah. Sicer bo grški želez. upravi dodeljen 1 jugoslovan- ski uradnik, ki bo lahko svetoval, kaj bi bilo v interesu izboljšanja prometa, a brez glasovalne pravice. V slučaju spora med njim in grško upravo bo razsojal franc. de- legat, ki ga bo imenovala Zveza narodov. — Ta pogodba utegne naši državi že v se- danjem sporu z Bolgarijo jako prav priti.

Angleški rudarji še vedno stavkajo. Vsa pogajanja, da bi se stavka končala v obojestransko zadovoljnost, so zaman. De- lavei popuščajo, podjetniki pa so čimdalje trši in časopisje opravičeno pozivlja, da pravično vmes poseže vlada. Ker niso več

umoru. Izpovedala je, da je bila dogovor- jena z dvema svojima priležnikoma, da oro- pajno župnika. V kritični noči je oba morilca spustila v župnišče, tako da tega ni nihče zapazil. Skupno so nato umorili starega župnika ter ga izropali. Plen so si razdelili. Res so našli pri kuharici in njenih pomoč- niki, ki so jih še istega dne zaprli, ves ukradeni denar.

d Krško orlovsko okrožje priredi svoj letni telovadni nastop dne 29. avg. v Do- bovi. Dopoldne ob 10 sv. maša s cerkvenim govorom. Popoldne ob 3 telovadni nastop. Po telovadbi prosta zabava. Polovična vož- nja je naprošena. Vse prijatelje vabi k obilni udeležbi odbor.

d Dra nevarna tatova 28 letnega Ja- neza Bartola iz Št. Ruperta na Dolenjskem in Matevža Tomšiča iz Vel. Lašč je zaprla ljubljanska policija. Moža bosta zopet za nekaj let na varnem.

Dobro in poceni

se kupuje v manufakturni trgovini
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10
54

mogli vzdržati, so bili v mnogih podjetjih rudarji prisiljeni, da se vrnejo pod starimi ali pa še slabšimi pogoji zopet na delo. Znani rudarski voditelj Cook se je izjavil posredovalne predloge angleških škofov.

Spomenica naše države Zvezi narodov o bolgarskem posojilu. Koncem preteklega tedna je odposlala naša vlada Zvezi narodov v Ženevo spomenico, v kateri protestira proti temu, kako je bilo Bolgariji dano posojilo za makedonske begunce. Strokovnjaki Zveze narodov so odmerili Bolgariji posojilo na podlagi statističnih podatkov, kakor so jih dobili od bolgarske vlade. Ti podatki pa so netočni in naša vlada zahteva revizijo tega posojila.

Zopet revolucija na Grškem. Na Grškem imajo vsake kvatre kakšno zabavo z revolucijo. Zadnjo revolucijo je izvršil general Pangalos, seveda samo v dobrobit države in iz neizmerne ljubezni do ubogega naroda. V tej neizmerni ljubezni pa je vladal kot vsi taki gospodje: tiransko in samovoljno. Ker so pa v vsaki državi tudi še drugi goreči gospodje, ki pravijo, da jim je država nad vse, se seveda čutijo dolžne pahniti prvega s prestola, da se lahko sami vsedejo nanj. Tako so v Grčiji naredili zadnje dni. Neki general Kondilis je na skrivnem pridobil v armadi in mornarici prijateljev za svoj načrt: Pangalosa vreči in zapreti, sebe pa postaviti v prvo vrsto. Ko je bilo vse dobro pripravljeno in ko je Pangalos najmanj slutil, tedaj so pretekli ponedeljek zjutraj uporniki zasedli vsa ministrstva, pošta in brzojav, odstavili vlado, Pangalosa, ki je hotel ubežati na ladji, vjeli ter ga zaprli. Namesto Pangalosa je prišel Kondilis, ljudstvo pa bo dalje ječalo pod tiranstvo slavohlepnih generalov.

Jugoslovansko-bolgarski spor. V sredo 11. t. m. šele so diplomatski zastopniki Jugoslavije, Grčije in Romunije izročili bolg. zunanjemu ministru g. Burovu skupno protestno noto radi komitskih vpadov na ozemlje omenjenih držav. Nota vsebuje sledeče tri zahteve: 1. da bolgarska vlada pozove svoje obmejne oblasti, da vrše svojo dolžnost, kakor to zahtevajo ne samo dobri sosedski odnošaji, marveč tudi pisani sporazumi sprejeti v cilju preganjanja komitskih band; 2. da bolgarska vlada, dobro vedoč, kje tiči vir zla in kroge, ki izvršujejo take zločine, podvzame najostrejšje ukrepe, da se njihova aktivnost onemogoči; 3. pričakuje, da bolgar. vlada s hitro izpolnitvijo teh zahtev poda dokaz, da želi vzdržati dobre odnošaje s sosednjimi državami. Tem zahtevam je dodana še posebna motivacija (utemeljitev). — Zanimivo pa je dejstvo, da je poleg skupne note bila izročena bolg. zunanjemu ministru še posebna jugoslovanska nota. Belgrajski politični krogi smatrajo, da je besedilo protestne note premalo odločno in očitajo dr. Ninčiču, da je doživel v tem diplomatskem boju velik poraz, zlasti še, ker ga niti francoska diplomacija ni marala podpirati. — Na noto bolgarska vlada doslej še ni odgovorila.

Sedma skupščina zveze narodov. Prihodnji mesec se bodo v Ženevi zopet sestali zastopniki v Zvezi narodov včlanjenih držav. Najvažnejša točka te skupščine bo sprejem Nemčije v Zvezo. V svetu Zveze narodov bo dobila Nemčija stalno mesto in

svet se bo moral radi tega reorganizirati; namerava pa se uvesti še neka nova ustanova na pol stalnih mest v svetu. — Kakor poročajo listi iz Angore, se tudi turška vlada bavi z vprašanjem, ali ne bi tudi Turčiji kazalo, da bi vstopila v Zvezo narodov. Zdi se pa, da odvrta Rusija Turčijo od tega koraka. Nasprotno pa se trudi Nemčija, da bi pridobila Turčijo za pristop, ker hoče v Zvezi narodov zbrati vse svoje bivše zaveznike. V slučaju, da bo Turčija pristala na pristop, bo tudi ona zahtevala zase stalno mesto.

Meddržavne trgovske in politične pogodbe. Nedavno je bila sklenjena v Parizu provizorična (začasna) francoskonemška trgovska pogodba. Veljala bo 6 mesecev. Najvažnejša točka te pogodbe je gotovo ona, ki pravi, da se morajo tekom enega meseca začeti pogajanja za definitivno pogodbo. Istočasno, kar pa je gotovo večje važnosti, so se začeli tudi med predstavniki obeh držav politični razgovori. Francozi in Nemci so prišli do spoznanja, da je politika obojestranskega zblizanja še najbolj koristna. — Špansko-italijanska pogodba o prijateljstvu in arbitraži, katero sta prejšnji teden podpisala v Madridu zastopnika obeh vlad, urejuje zelo važna politična in pravna vprašanja in jamči recipročno (za oba pogodbenika veljavno) nevtralnost v slučaju voj. napada. Vsa vprašanja, se bodo odslej reševala le sporazumno in obe državi bosta skupno nastopali proti ostalim državam, ki imajo tudi svoje interese v Sredozemskem morju. Svetovna politična javnost smatra, da je ta pogodba naperjena proti Franciji. — Francosko-romunska zavezniška pogodba, ki je bila nedavno objavljena, spada po časopisnih poročilih strogo v okvir Zveze narodov in je le nadaljevanje pogodb, katere je Francija sklenila z vzhodnoevropskimi državami z namenom, da se ohrani na Balkanu mir, in da se očuva posestno stanje, kakor je nastalo po vojni. — 14. t. m. je stopila v veljavo avstrijsko-madžarska trgovinska pogodba. — Te dni se vrše v Pragi med češkoslovaškimi in madžarskimi zastopniki pogajanja za trgovinsko pogodbo. Češkoslovaška zahteva carinske olajšave za izvoz svojih industrijskih izdelkov.

Jugoslovanska-poljska prijateljska pogodba. O priliki zasedanja Zveze narodov v Ženevi prihodnji mesec se bo podpisala jugoslovanska-poljska pogodba. Kaj vsebuje ta pogodba, še ni znano. Govori in piše se, da bo naš zunanji minister v kratkem posetil Varšavo.

DOBRO BLAGO! NIZKE CENE!

»OBILAČILNICA«

manufaktur, trgovina na debelo in drobno
Ljubljana, Miklošičeva cesta 7

ima najlepšo in največjo izbiro raznega sukna, hlačevine, volnenega blaga za ženske obleke, barhenta, flanele in drugega perilnega blaga

no izredno nizkih cenah.

Naročniki »Domoljuba«, kupujte manufakturno blago le pri »OBILAČILNICI«.

POROČNI PRISTANI F. CUDEN PREŠERNOVA ULICA 1



POLITIČNI ZAPISKI

p Novi belgrajski župan je dr. Kumanudi, odličan član Davidovičeve stranke, bivši finančni minister. Po svojem poklicu je vseučiliški profesor.

p Občinske volitve v Srbiji. Znano je, kakšna nasilja so vprizarjali radikali v Srbiji, da bi vse občine dobili v svoje roke. Kljub temu je Davidovičeva stranka dobila v oblast še enkrat toliko občin, kot jih je imela dosedaj, med temi Belgrad, skoro vsa ostala mesta in trge. Znamenje, da se pritisk v mestih ni dal tako izvesti kot na deželi, kjer je ljudstvo politično manj zrelo. Po poročilih, o katerih pa ne vemo, če so popolnoma točna, so dobili radikali 1415 občin, Davidovičevi demokrati 438, Pribičevići 16 (Žerjavova fronta »zmagovito« prodira), zemljoradniki 65, republikanci 12, federalisti 8.

p Dr. Kukovec, eden glavnih stebrov dr. Žerjavove stranke na Stajerskem, jo je zadnje čase krenil proti radičevcem. Svoj čas je bil celo poslanec in minister v Žerjavovi stranki. Ker pa ima dr. Žerjav prav poseben talent za to, da mu uhajajo strankini oficirji drug za drugim, si je tudi dr. Kukovec vzel dovoljenje, da se je šel pokazati g. Radiću na Krško polje. Liberalci krog »Jutra« so nad dr. Kukovcem grozno ogorčeni, toda »Jutro« naj si prihrani svojo jezo še za celo vrsto drugih svojih stebrov, ki se že močno majejo. Barko, ki se potaplja, vsakdo čim prej rad zapusti. »Domovina« pa bo pisala: na severni fronti prodiramo.

p Pašić se vrne v Belgrad, ta grozna novica je pretresla zadnje dni vse vladne kroge. Pašić ima baje trdno voljo sedanjjo vlado vreči in zopet vzeti vladno krmilo v roko. Sedanja vlada se pripravlja na junaški mejdan. Kaj povodnji, kaj davki, kaj propadanje kmetijstva, glavno in edino državno vprašanje je: kdo bo v radikalni in radičevski stranki svojega tovariša bolj spretno v hrbet sunil.

p Radičev križev pot po Bosni. Radič je sklical v Tuzli shod ter pričakoval 20 tisoč ljudi. Prišlo pa jih je 2000, ki pa so začeli tako divjati, ko je začel Radič govoriti, da je moral siromak v pol ure nehati in jo odkuriti. Radičev poziv orožnikom, naj napravijo red, ni nič zalegel, pretep se je vršil tako sijajno, da je bil nekdo smrtno ranjen. Radič je bil mnenja, da mu je to vražjo godilo skuhal minister dr. Nikić in je zato takoj prihitel v Belgrad z zahtevo, da dr. Nikić zleti iz vlade. G. Uzunović, ministrski predsednik, pa je mnenja, da je najboljšje, če se radičevci do smrti spraskajo med seboj in zato dr. Nikića trdno drži na njegovem stolcu. Dr. Nikić ima seveda zato tem večjo korajžjo na Radiča. Ta ubogi Radič, neprestano mora hoditi po goreči žerjavici, po kateri ga po de radikali zdaj od ene, zdaj od druge strani. Z njim vred seveda g. Pucelj, ki pa se je baje že naveličal teh sprehodov. Da, hud in naporen je danes poklic biti radičevac.

IZOBRAZBI

Kmetska družina.

(Govor dr. Korošca v Mariboru.)

Danes je potovanje zelo v modi. In vsi imamo do človeka, ki je mnogo potoval, veliko in videl in zna dosti pripovedovati, neko spoštovanje. Potujemo v Ljubljano, v Trst, Benetke, Rim, Atene, in tam pregledamo vsak kot, preštudiramo vsako stavbo in sliko, in s ponosom pripovedujemo o vsem tem. Okoli nas pa polje naše domače življenje, življenje lasne družine, življenje domače vasi, naše domovine, tu med svojim ljudstvom pa smo pogosto in po velikem številu popolnoma slepi za vse, kar se nahaja in živi okoli nas.

Dve knjigi.

Bog je dal človeku dve očesi, dal pa mu je tudi dve knjigi, v katerih bi naj pridno dan za dnevom čital. To sta dve stari častiljivi knjigi. Ena knjiga je sveto pismo z evangeliji, druga pa je knjiga življenja. Marsikatero knjigo čitamo, a ko jo prečitamo, jo vržemo za vselej proč, ker nam nima nič več povedati. A če čitamo ti dve knjigi, knjigo božjega razodetja in knjigo življenja, se jih nikdar ne načitamo. Vedno prihajamo pri čitanju na nove misli, na nove poglede, na nove pobude.

In kakor oko očesu pomaga gledati, tako tudi ena knjiga razsvetljuje drugo. Kdor samo eno knjigo čita, je polovičarski. Kdor čita knjigo božjega razodetja, ve, da je Bog, ve, da je Bog vse ustvaril, a ne ve, kako to božje stvarstvo živi, kake sile in zakoni delujejo v njem, kako božja Previdnost vodi tok in razvoj stvarstva in vsa naša dejanja in nehanja. A kdor čita samo drugo knjigo, knjigo življenja, spozna zakon za zakonom, najde biser za biserom, ali namena, smernosti, duha in vse-mudre zamisli, vesoljno življenje ne najde.

A kjer sta obe knjigi v družbi, tam se Bog približuje naravi in življenju, a življenje in vsa priroda Bogu. Knjiga svetega pisma posvečuje življenje, a čitanje knjige življenja daje življenje svetemu pismu.

Danes preživljamo v Mariboru tretji dan kmečkih dnevo. Vse te dni smo odpirali knjigo življenja našega slov. kmečkega stanu, čitali o njem, govorili o njem, se posvetovali o njem. Zraven pa smo imeli neprestano odprto tudi knjigo božjega razodetja, da nam posveti in blagoslovi naš kmetški stan in delo zanj. Kmetški stan je studenec in vir vsega narodnega življenja. Iz njega se poživljajo dan na dan vsi drugi slovenski stanovi, iz njega dobivajo svojo novo moč in silo. V njem živi neomajana naprej stara vera naših očetov, v njem se ohranjuje zdravje in odpornost, v njem se vzdržuje nemoteno naprej naš jezik, pomenljive stare šege in navade, v njem se pripovedujejo blažilne in vzgojevalne pravljice in bajke, v njem se opevajo srčna čustva v narodnih pesmih, v njem se oblikujejo stare skušnje in narodna modrost v zlate pregovore in enako. Spoznali smo iz te knjige kmečkega življenja, kako potreben, važen je ta stan in da je naša sveta naloga, posvetiti vse svoje moči, da ohrani-

nimo kmetški stan, ako hočemo očuvati celokupen naš slovenski narod.

Krivi preroki.

Toda danes vstajajo med nami krivi preroki, ki pravijo, da slovenski narod nima nobenega pomena v krogu drugih narodov naše države in da je delo zanj nepotrebno in odvečno. V petek nam je bivša učiteljica na popoldanskem zborovanju pripovedovala to-le zgodbo: K njej je prišla slovenska gospa in ji tožila, da ne ve, kako bi vzgojevala svojo deco, češ, saj jih ni vredno vzgajati za slovenski narod, ker je ta vendar tako majhen. Ta milijonček, kaj more ta pomeniti med drugimi večjimi narodi.

Treba je, da govorimo tudi o tem vprašanju. Kajti, če je naš narod treba zapisati s črnimi črkami žalostni smrti, potem naj pridejo oni, ki si ga hočejo vzeti, sami, da si ga prikrojijo za svoje namene kakor želijo. Toda mi smo mnenja, trdnega, živega, neomajnega mišljenja, da naš narod ni zapisan smrti, ampak da je pozvan k življenju in da smo mi njegovi sinovi in hčere poklicani, da mu branimo to življenje in mu ga po možnosti uredimo lepega in prijetnega. Sin, ki se odreka svoje matere, je propalica, in človek, ki se odreka svojemu narodu, je tudi propalica. Božja previdnost je hotela, da je tudi mali slovenski narod na svetu. V poganskih časih so male slabotne in odvečne otroke izpostavljali na samotnih krajih, da so od glada umrli. To ni samo kruto in surovo, ampak je tudi proti narodi. A mi si svojega naroda, ki ga je Bog tudi postavil na ta svet, ne pustimo iztrgati in izpostaviti, in če bi bil tudi samo majhen del njegov, kakor je naše drago in preljubljeno Prekmurje. In veseli me, da čuje danes te naše besede tudi tako lepo število naših bratov in sester iz Prekmurja ter jih odobrava. Kakor mati najbolj ljubi svoje malo dete in mu posveča največ pažnje, tako tudi mi tembolj ljubimo svoj narod in ga moramo ljubiti, ker je tako majhen, šibek med drugimi narodi.

Zal, da se nahajajo ljudje, ne mnogo, a se nahajajo, ki postajajo malodušni, ker baje ne vidijo nobene naloge za naš narod v krogu drugih večjih narodov. To so ljudje, ki imajo sicer dve očesi, a ne znajo čitati ne ene ne druge knjige, o katerih smo govorili. Izgubili so zaupanje v načrte božje Previdnosti, izgubili pa tudi vso živo zvezo s svojim narodom, ki jih je rodil, vzgojil in postavil na različna važna mesta. To so sinovi in hčere, ki se pripravljajo, da pozabijo in zatajijo svojo mater, da se postavijo izven občestva svojega naroda.

(Dalje prihodajč.)

Najnižje cene za najboljšo blago dosežete edino pri tvrdki J. Menartu - Domžale.

Ravno dospela velikanška množina zimskega blaga. Lepi trpežni moški in ženski štofi, krasni barenti, flanela in razno drugo zimsko blago. Preden si nabavite zimsko blago, ogledajte si mojo zalogo, kakor tudi zanimajte se za moje prav nizke cene. - Dalje prodajam odslej naprej letno blago strogo po tovarni cenah, tako, da si vsak še tako reven lahko nabavi blago za mal denar za svojo potrebo. Pridite, ogledajte si in prepričali se boste!

Pa pravijo: da nima vera s politiko nič opraviti.

Kako napačna je ta trditev imamo uprav iz zadnjih časov dva sijajna zgleda na čeških in mehiških katoličanih.

Mehika šteje približno 14 milijonov, po večini globoko vernih katoličanov — toda brez izvenske organizacije. Dasi imajo katoličani 7 nadškofij, 225 škofij in 10 tisoč najkrasnejših cerkva — toda pri vsem tem sijaju en sam katoliški dnevnik. In volitve? Socialna demokracija jih je znala tako spretno izrabljati, da se jih je udeleževalo komaj 7 odstotkov vsega prebivalstva. Nič čudnega, da je socialna demokracija prišla l. 1917 popolnoma do voljave in da danes rojen žid, učitelj in protestantovski pridigar Kalles pometa s katoličani, kakor se mu pač zdi in kakor mora po ukazu organiziranega svobodomiselnosti, ropa cerkveno premoženje, skruni redovnice, izganja duhovne, pobija odločne katoličane.

Podobno ali pa še hujše bi bilo na Češkem, če bi ne bil nastopil lansko leto preobrat v političnem položaju. Kakšne stvari so počenjali po mednarodnih frama-sionih najhujskani svobodomiselnosti Čehi takoj po svetovni vojni. Ena njihovih največjih junaštev je bilo to, da so ustanovitev svoje države proslavili z oskrunitvijo Marijinega kipa v Pragi. In potem na koliko načinov so pokazali v naslednjih letih svoje sovraštvo napram zavednim katoličanom, posebno še lansko leto, ko so v poletju slavili svojega Husa na tak način, da da je bil papežev poslanik Marmagi prisiljen ostentativno zapustiti Prago v znak protesta proti podli gonji zoper katoliško Cerkev.

Prišle pa so lansko jesen za katoličane zmagovite državnozbornske volitve. Čehoslovaška ljudska stranka se je pomaknila od petega naprej na drugo mesto med strankami, pa tudi nemška krščanska ljudska stranka je znatno napredovala, zlasti pa se je močno okrepila Hlinkova stranka. In uspeh tega političnega porastka katoličanov? Če bi ga nikjer drugje ne opazili, očitno se je pokazal pri letošnji slavilni Husove obletnice. Med tem ko so lansko leto Husa javno slavili kot krivoverca in se je tega slavlja udeleževala vlada s predsednikom, so letos zakrili slavnost krivoverca s sokolsko prireditvijo in olepšali s slovansko mislijo. Sicer so še namigavali govorniki zoper papeža, vendar so izpustili vsako besedo, ki bi mogla tako očitno žaliti katoličane, kot so to delali svobodomiselnosti govorniki prejšnje leto.

V resnici: Čehoslovaška in Mehika kličeta tudi nam jugoslovanskim katolikom: Toliko pravice bote imeli tudi v verskem oziru, kolikor si jih bote sami izvojevali, izvojevali tudi potom političnih bojev.

IZJAVA. Podpisani Korevec Janez iz Vel. Kola obžalujem, da sem govoril neresnično o Mandlju Francetu starejšem iz Forskega Kola.
JANEZ KOREVEC.

Novo brinje se dobi pri **FRAN POGAČNIKU** — LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 36.
5704
6

Držite se stare navade

in uporabljajte še nadalje davno preizkušeni

Pravi Franckov kavni pridatek.



Ta pocenjuje kavo, jo krepča in ji daje dober okus.
Tudi k žitu spada neobhodno Pravi Franck.



Kdo je bil Hus?

Hus je bil duhovnik — v mnogem ozi-
ru sam zase neomadeževanega življenja in
velik prijatelj češkega ljudstva. To mu pri-
znamo radi tudi katoličani. Prav tako pa
priznajo vsi razsodni zgodovinarji, da ga je
morala katoliška Cerkev obsoditi kot kri-
voverca. Na zboru v Konstanci mu je
predložila 39 členov njegovih nauk, ki so
bili v nasprotju z nauki svete Cerkve, ka-
tere člene pa je sploh tajih, da bi jih bil
kdaj učil, še manj je bil pripravljen, da jih
prekliče. Skliceval se je nasproti cerkveni
oblasti na svoj razum (kaj rad je poudar-
jal v svojih govorih in spisih: »privoščite
vsakemu resnico, »ljubite resnico in mi-
slil pri tem na svoje zasebno prepričanje.)
S tem pa je Hus zavrgel nezmotljivost sve-
te Cerkve v versko-nravnih naukih, ki jo
je Cerkev prejela naravnost od Kristusa.
In prav zato, ker je Hus pravcati krivo-
verec ga ljubijo vsi, ki ne mislijo katoli-
ško, pa naj se imenujejo protestante, brez-
verce, nacionalne liberalce, svobodomis-
lece, socialiste, komuniste ali kakorkoli. Hus
je začetnik onih, ki učijo, da človekova
vera obstoji ne v stalnih resnicah, ampak
verskih čustvih. Kam pa vodi taka vera,
kaže vsakdanja skušnja. Če te je danes
prišlo čustvo, da je krasti nekaj grdega,
te lahko jutri zgrabi ravno nasprotno čust-
vo, da je dovoljeno kar od kraja ropati,
krasti, goljufati in karkoli je temu podob-
nega. Je milijone ljudi tega prepričanja
današnje dni na svetu — posebej na vo-
divnih mestih državne uprave, zato je če
ljudstva pod težkimi bremenii, ker so mož-
je kot Hus zakrili sveto resnico in svet jih
zato še proslavlja.

Število rojstev v katoliških zakonih.

Znano je, da je npravno življenje v ne-
katerih državah tako globoko padlo, da le-
to za letom pojema število novorojenih
otrok in število smrtnih slučajev daleč pre-
sega število novorojencev. Na Francoskem
n. pr. je vlada sama začela pospeševati
število rojstev na najrazličnejše načine.
Očetje številnih otrok imajo prednost glede
državne službe, odpisujejo jim davke za
vsakega novorojenega člana družine in po-
seben številne družine dobivajo odlikova-
nja in druge ugodnosti. Po Parizu samem
in drugih francoskih mestih so na vsakem
oglu nabiti letaki, ki pozivajo francoske
državljanke in državljane, naj skrbijo v in-
teresu republike za veliko število rojstev.

V Angliji so nedavno objavili podatke
o rojstvih v zadnjem letu. Številke so po-

kazale, da rojstva v katoliških družinah
presega število rojstev med protestanti za
dvakratno višino. Splošno povprečno šte-
vilo rojstev v Angliji je 17 novorojencev
med tisoč prebivalcev. Med katoličani pa
pride 35 rojstev na tisoč prebivalcev.

Približno isti pojav je v Nemčiji. To
najlepše dokazuje, kaj pomeni katoliška
nравnost za človeški rod.

Čuda Natronskega jezera.

V notranji Afriki je jezero iz natrono-
vega luga, 1300 kvadratnih kilometrov ob-
segajoče. Lug ima stalno vročino 55 stopinj
Celzija in obstoji na površju iz velikih plošč
sode, ki pokrivajo vse jezero. Neka nem-
ška ekspedicija je šla po tej površini daleč
noter na jezero, pa se ni vdrla; tako močna
je trda skorja. Barva jezera je bela kot
sneg, zaloge sode cenijo na 77 milijonov
ton. Neka angleška družba je prevzela iz-
koriščanje jezera, koplje in koplje, odnaša
in odnaša, pa se na jezeru prav nič ne po-
zna. Pravijo, če bi vsako leto iz jezera vzela
toliko, kolikor vzame sedaj, bi zadostovale
zaloge za 1000 let. Pa to ni nič; za vsak ki-
logram, ki ga vzamejo ven, pride spet dru-
ga snov noter, jezero se neprestano obnav-
lja. To nas spomni na jezero petroleja na
otoku Sahalin; če ga še tako črpajo, zme-
raj je polno. Ali pa se spomnimo na jezero
asfalta na južnoameriškem otoku Trinidad.
Velikanska je množina napol strujenega as-
falta, iz katerega jezero obstoji, odvažajo
in odvažajo, pa se prav nič ne pozna. Je-
zero je v podzemeljski zvezi s celino južne
Amerike in se od tam vedno na novo iz-
polnjuje.

Nemška ekspedicija je videla blizu na-
tronskega jezera ognjenike z belimi ode-
jami, kakor jih imajo naše Alpe. Šla je tja,
misleč, da so to ledeniki, in se je zelo za-
čudila, ko jih je videla. Bili so res nekakšni
ledeniki, pomikali so se naprej, a obstojali
niso iz ledu, temveč iz sode, ki je tekla iz
napol ugaslih ognjeniških žrel. Kar gledali
so in se čudili.

Soči.

(Ob odkritju spomenika na Boh. Beli deklamiral
Julka Kunstelj.)

O kaj ti je, preljuba Soča
planinska krasna, brhka hči,
da si naenkrat tak otožna
in solzne tvoje so oči?

Zakaj naenkrat se valovi
tako otožno ti vate?
Tvoje bajno žuborenje,
kje troja sreča je, o, kje?

O da. Le plakaj, plakaj Soča,
le jokaj, krasna hči planin!
Oj skrij se iz površja zemlje,
oj skrij se tužna v dno globin.

Oj skrij se, Soča, da ne vidiš
boli, neizmernega gorja,
ki muči, trga kakor jastreb
slovenska danes srca vsa!

V hribih in bregovih tvojih
prelivala se je slovenska kri.
Sabotin, Kalvarija, Doberdob,
ah, tam je fantov naših grob.

Naročil ti je nekdanj pesnik,
ko se za narod svoj je bal,
ne veš li več? si pozabila?
nalogo sveto ti je dal:

»Ta čas pridrvi vsa na dan,
narasti, vskipi v tok strašan —
tako je pel —

»srdita čez bregove stopi
ter tuje zemlje lačne vtopi
na dno razpenjenih valov!«

A ti na to si pozabila —
sovražnike v valovih nisi potopila —
grobove naše si obilila —
gorje vse naše je odtod.

Ob imenu tvojem, Soča, plaka
slovenska mati — domovina,
mrliče neme zapuščena kliče,
grobov pa ne predere jok...

Čuj tužna Soča, naše naročilo:
Zalivaj, čuvaj grobe naše,
pokojuim bratom pesem poj:

»V grobovih mirno bratje spite,
vi niste mrtvi, v spominu našem še živite,
ne moti več vas svetni šum
plačilo večno da naj vam
Gospod najvišji — vojnih trum!

V nekem kraju je bilo protialkoholno
predavanje. Govornik je postavil na mizo
dva kozarca: »Gospoda moja, tu imam ko-
zarec vode, v ta kozarec vržem sedaj živo
glisto, vidite, kako živahno se giblje. Se-
daj pa jo vzamem ven ter denem v ta ko-
zarec, ki je poln žganja. Vidite, le poglejte,
glista leze na dno, je že poginila, konec je
je. In ravno tako, gospoda, moja, kakor ta
glista v alkoholu itd. itd.

Po predavanju je nastalo običajno po-
vpraševanje za pojasnila itd. in eden po-
slušalcev vpraša: »Kake vrste žganje pa
je to bilo?« »To je pač vse eno,« odgovori
predavatelj, »toda ker ravno hočete vede-
ti, vam povem, da je to pravi tropinovec.«
»Hvala lepa, hotel sem le zato vedeti, ka-
kršne vrste žganje je to, ker imam jaz tudi
gliste.«



Patrick A. Seehan:

Nodlag.

Povest irskega dekleta.

Takoj sem spoznal pomen vprašanja in sem odgovoril:

„Z meje limeriške grofije. Odkod ste pa vi?“
Iztresel je pepel iz pipe in vstal.
„To te nič ne briga, mladec. Povej mi, ali si kdaj naletel tu na peklenskega lopova Daileya?“

„Dailey? Dailey? Ne, ne spominjam se.“
„Če ga kdaj srečaš,“ je nadaljeval Veliki Din, „mu povej, da mu je nekdo na sledi in da bo zanj tem bolje, čim prej se sam izroči roki pravice.“
„Povem mu,“ sem odgovoril. „Pa mislim, da ne bo prav lahko. To je velika zemlja.“

„Manjša je, kot se ti zdi. In ves svet je manjši, kot se ti zdi. To se pravi,“ je pristavil pomenljivo, „če je komu maščevanje za petami.“

„Kaj nisi še nikoli slišal o doneraileski zaroti iz vašega kraja?“ me je vprašal po kratkem premolku, ki se mi je zdel neskončen.

„Nikoli ne!“ sem odgovoril hitro. „Kaj je ž njo? Dolgo že mora biti tega.“

„Dolgo in ne dolgo. Se ne dosti dolgo, da bi se že pozabilo, zlasti če gre za tvojo lastno kožo. Stari pregovor pravi po pravici: Kar se v krvi zaredi, preide tudi v kosti. A?“

„Da, to sem slišal,“ sem odgovoril kolikor mogoče mirno.

„Vidiš, to je jasno kot beli dan. Dailey, ta vražji sin, je tam v stari domovini pred tridesetimi leti izročil dobre ljudi krvniku v roke in Dailey je v Sacramentu zročil mojega tovariša sodnji v roke. Razumeš? Lahko noč, mladec, in bodi pošten, če moreš!“

Noč je bila mrzla, toda mene je zapovrstjo tresel mraz in kuhala vročina tam v zasneženi Nevadi. Moja sreča je bila, da je ogenj dogoreval in metal le malo rdečih in temnih senc na najina obraza, sicer bi me moj nemir bil izdal. Odšel sem kar močji hitro in prebil to noč in marsikatero drugo, premišljujoč te čudne stvari in ugibaje, kako se bo to zame izteklo. Najbolj me je motilo, kdo je ta Dailey, o katerem je govoril Veliki Din. To gotovo ni moj stari oče, sicer bi moral zelo dolgo živeti. Toda kako je njegova skrivnostna zgodovina proniknila v ljudi? Takoj sem spoznal, da je z novo izgovorjavo bolje prikril svoje ime, kakor če bi ga bil popolnoma premenil; saj bi še jaz ne pomislil na svojo rodbino, če bi slišal ime Dailey! Toda vsled tega dogodka me je začelo skrbeti zame in za mojo bodočnost. Sklenil sem takoj odpotovati in oditi proti severu, dalje od ljudi, toda tudi dalje od velike, preteče nevarnosti. Šel sem severno od Velikega mesta ob Slanem jezeru, prehodil Idaho, prispel preko prelaza v gore ravno pod Fremont Peakom, slednjič obstal in si kupil posestvo ob Shoshonskem jezeru na skrajnem severu države Wyoming. To je sedaj moj dom in tja peljem Noro, če hoče z menoj. Povejte, gospod župnik, kdaj jo morem obiskati? Moj čas pohaja in nazaj moram. Ko sem prišel sem, sem gojil eno upanje in to se je že skoro uresničilo, en strah me je moril in ta sedaj gine.

„Saj veste, dragi moj, da bi vas rad takoj peljal k njej, toda to bi jo preveč presenetilo. Dovolite mi nekaj dni, da jo pripravim.“

„Prav, gospod župnik,“ je odgovoril. „Recimo torej do nedelje zvečer.“

»Dobro. Toda prej ste rekli, da vas je moril strah. Kak strah?«

»Da mi bo ona strašna stvar sledila tudi sem, ali bolje, da se bo tukaj zopet pojavila, ker je gotovo niso nikdar popolnoma pozabili.«

»Vaš strah je čisto prazen, dragi moj,« sem dejal in sem bil o tem popolnoma prepričan. »Doneraileska zarota je tu ravnotako pozabljena kakor lakota. Sedaj živimo v novih razmerah. Kar so tedaj, ko ste vi bili deček, pripovedovali ob ognjiščih mesece in leta, je sedaj v enem tednu pozabljeno. Tega strahu bi se morali kar moč hitro otresti.«

»Poizkušal sem že, pa ne morem reči, da se mi je posrečilo. Če vas je kdaj zadela nesreča — toda svoje povesti nisem še končal.«

»Da, Nehala sva, ko ste se lepo naselili na svojem posestvu ob Shoshonskem jezeru ali kje že, in vas pustila pri ribjem lovu in živini.«

»Sedaj ni več veliko. Živel sem tam nekaj let v težkem delu, a zelo srečen. Dobro se mi je godilo in marsikaterikrat bi se bil lahko oženil, s čimer bi si bil svoje premoženje podvojil. Pa ne! Tega ne. Imel sem veliko časa, kajti zime so bile dolge in strašne in moral sem si dolgečas preganjati s knjigami. Vi veste, da so me doma le malo izobrazili, in zato mi je bilo sedaj treba brati. Kupil sem vsako knjigo, ki sem jo mogel iztekniti, in bral vso zimo. Zdajpazda je prišel kak francoski Kanadec na lov ali kak nemški naseljenik, da si ogleda kraj, in jaz sem malo ujel od njunega jezika. Tako sem mnogo prebral, dasi ne morem reči, da sem izobražen. Nekega popletja sem krenil iz svoje male naselbine in odšel v Buttes. To je sedaj veliko mesto in bo najbrže še zelo narastlo. Tedaj se je šele razvijalo in je bilo na slabem glasu zaradi ljudi, ki so se tam zbirali. Najbrž bi ne bil šel tja, toda potreboval sem marsikaj za zimo in zlasti knjig. Zelo skrbno sem se ogibal gostilen in krčm, a slučaj je hotel, da sem naletel na starega tovariša, in moral sem z njim iti pit. Ko sva stopila v zadnjo sobo gostilne, je neki mlad mož, ki ni imel več kot petindvajset ali šestindvajset let, vstal, ko si je naju naskrivaj dobro ogledal, in odšel vun. Prej je kadil in bral časopis, ki ga je pa takoj odložil, ko je naju zagledal.

»Tale človek menda nima čisto mirne vesti,« je dejal moj tovariš in nato sva pozabila nanj. Pozno zvečer, ravno ko je vzhajala polna luna v dolini in se počasi dvigala nad soteskami, sem napregel konje in se pripravil na pot. Naglo sem šel skozi gostilniško sobo, ko me moj stari prijatelj, sedaj že malo vinjen, zopet ustavi. Krog njega se je zbralo več ljudi, ki so stali v gruclah pri gostilniških vratih. Zelo me je jezilo, da sem se mudil in se spravljal v nevarnost, toda ni bilo drugače, kot da sem izpregel, privezal konje ob ograjo pred gostilno in stopil noter. A niso me dolgo zadrževali. Rešila me je ena izmed tistih strašnih tragedij, ki se v teh krajih brez postav izvrše silno hitro in nepričakovano. Odšli smo v drugo sobo. Štirje možje so se kartali z umazanimi kartami. Dva sem spoznal — Velikega Dina, ki je bil sedaj že siv, toda očitno še ravnotako nevaren kot prej. Tesno ob njem je sedel oni mladi mož, ki je zjutraj odšel iz gostilne, ko sem jaz vstopil. Opazil sem, da je bil zelo nemiren. Roke so se mu tresle, ko je delil karte. Mislil sem, da je pijan, pa je bil le v smrtnem strahu. Različni sumljivi ljudje so stali okrog in zdajpazda pogledovali igravce. Naenkrat sem zaslišal, kako je izpregovoril mnen, brezstrasten glas:

»Ti varaš, prijatelj!«
Mladi mož je zaklel in razburjen zatrjeval, da je nedolžen.

»Stopita sem, ti Pete in ti Abe, in pazita malo na tega mladca, da se prepričata, ali nisem prav govoril.«

Kakor volkovi so obkrožili obsojenega moža in jaz sem hitel vun.

Razno.

Prebivalstvo Češkoslovaške se je v petih letih pomnožilo za 630.000 in je znašalo 1. januarja letos 14.244.000.

Četvorčki. V Puzzuoli na Laškem je Marija Pessi povila četvorčke. V treh letih zakona je razveselila svojega moža z osmimi otroki.

Materina bol. V Neaplu so zaprli 31 letno žensko, preoblečeno v moško obleko. Pred par meseci ji je bila umrla hčerka; bol matere je bila nepopisna, vsak dan je bila na grobu, z rokami je odgrabala prst, da bi prišla do otroka. Slednjič so ji prepovedali vstop na pokopališče, kar se je v moškega preoblekla, da bi prišla noter. Pri zaslišanju so videli, da se je ubogi revici od žalosti nad smrtjo hčerke omračil um.

Italijan. letina. Kljub slabemu vremenu cenijo italijansko letino na 55 milijonov centov, dočim je znašala druga leta povprečno samo 48 milijonov centov. Boljša je zato, ker je bilo vsled uspešnega prigravčanja letos dosti več sveta obdelanega kot druga leta.

Pomoča. V Monte Carlo je znana igralnica. Marsikdo, ki je zgubil, se je že obesil ali ustrelil. Zato zelo pazijo na take, ki se sumljivo obnašajo, in jih kolikor mogoče hitro odpravijo. Neke dama je gledala igranje, pa jo je začela glava boleti in je vzele aspirin. Takoj sta priskočila dva možka, sta jo vlekla v stransko sobo, privezala na stol, ji izprala želodec in ji rekla, da mora takoj zapustiti igralnico. Imela sta jo za samomorilko.

Tenka vest. Zupan mesta Rouen na Francoskem je dobil pismo nekega Angleža, zraven pa 20 funtov (5500 dinarjev za dobrodelne namene. Anglež je pisal, da je pred desetimi leti z avtomobilom zlonil neki damj dežnik in da ga je zavest krivde težila skozi vseh deset let. Upa, da mu bo sedaj vest lažja.

Kako hitro letijo. Leta 490 pred Kristusom so se borili Grki in Perzijci na Grškem pri vasici Maraton. Zmagali so Grki in neki Grk je teklo domov v Atene, zmago naznaniti. Od Maratona do Aten je dobrih 42 kilometrov. Sedaj tečejo večkrat to razdaljo in jo je zadnjič enkrat pretekel Avstralec Miles (izg. majlj) v dveh urah, 26 minutah in 4 sekundah.

»Čakaj!« je zavpil moj prijatelj. »Zdi se mi, da bo ta reč zanimiva. Take komedije ne boš morda nikoli več videl!«

Igravci so molčali. Tedaj je zopet izpregovoril Veliki Din:

»Ali nisem prav govoril, prijatelja? Sedaj vidita lopova sama.«

Takoj nato je počil samokres in Velikemu Dinu se je povesila roka. Mladi mož je vstal in v roki se mu je kadil samokres. Spoznal je bil, da je obsojen, in sklenil nasprotnika prehiteti. Toda takoj so ga pograbil za roko in eden izmed tolovajev je dejal:

»Dovoli mi mladec! To je prenevarna igrača za otroka.«

Vzel mu je samokres in izstrelil vse kroglice razen ene.

»Na pet korakov,« je rekel Veliki Din, medtem ko so mu drugi obvezovali ranjeno roko, »in obraz proti luči.«

V trenutku sta si stala moža nasproti. Jaz sem se pripognil, ker sem se bal, da kroglica zgreši vame.

»Le stojte pokonci,« mi je rekel nekdo, »tu ni nevarnosti. Veliki Din ni še nikoli zgrešil divjačine.«

Razlegel se je ukaz. Obadva strela sta počila obenem. Slišal sem, kako je zažvenketalo steklo za glavo Velikega Dina, in vedel, da ni zadet. Ko se je dim razpršil, sem opazil, da mi leži mladi mož pred nogami in da mu s čela curlja droben curek krvi. Veliki Din je pristopil, obrnil z nogo svojega mrtvega nasprotnika in dejal:

»Vedel sem, da se še enkrat srečava. Zdaj si na tleh, ti prihuljenec, ti vražje seme ovadniško!«



Otroška pravljica.

Prevedel dr. Joža Lovrenčič.

Potem je odšel in iskal prav povsodi Kodeljo. Iskal ga je po cestah in trgih, po teatrskih in na vsakem kraju, a ni ga našel. Slednjega, ki ga je srečal na cesti, je vprašal po njem, a nihče ga ni videl.

Končno ga je šel iskat na dom in ko je prispel pred vrata, je potrkal.

»Kdo je?« je vprašal Kodelja od znotraj.

»Jaz sem,« je odgovoril dondek.

»Počakaj malo in koj ti odprem.«

Čez pol ure so se vrata odprla in predstavljajte si Storžka, kako je obstal, ko je vstopil v sobo in zagledal prijatelja Kodeljo, ki je imel na glavi veliko bombažasto čepico, potisnjeno prav do nosa.

Ob pogledu na prijateljevo čepico se je Storžek skoraj potolažil in mislil sam pri sebi:

»Kaj je prijatelj obolel na taisti način ko jaz? Ali ima tudi on oslovsko mrzlico? ...«

In delal se je, ko da ni nič opazil, in je smehljaje se vprašal:

»Kako se kaj imaš, dragi Kodelja?«

»Prav dobro; kakor miš v kolu parmezanskega sira.«

»Ali odgovarjaš resno?«

»Zakaj bi se ti neki lagal?«

»Oprosti, prijatelj; zakaj pa imaš tako na glavi bombažasto čepico, da ti zakriva ušesa?«

»Zdravnik mi je ukazal, ker sem se nekaj udaril v koleno. Zakaj pa nosiš ti tudi bombažasto čepico, potisnjeno prav do nosa?«

»Zdravnik mi je ukazal, ker sem si zvil nogo.«

»O, ti ubogi Storžek!«

»O, ti ubogi Kodelja!«

Tem besedam je sledil dolg molk, med katerim nista delala prijatelja drugega, kot se gledala nekako rogaje se drug drugemu.

Končno je dondek vprašal s sladkim in milim glaskom tovariša:

»Razvozlaj mi, dragi Kodelja, uganko: ali so te že kdaj bolela ušesa?«

»Nikoli. In tebe?«

»Tudi nikoli, a od danes zjutraj me v enem ušesu tako čudno trga ...«

»Mene tudi.«

»Tudi tebe? In v katerem ušesu te trga?«

»V obeh. In tebe?«

»Tudi v obeh. Potem sva enako bolna?«

»Mislim, da.«

»Ali bi bil malce prijazen, Kodelja?«

»Rad, prav rad!«

»Ali bi mi pokazal svoja ušesa?«

»Zakaj ne? A prej bi videl rad tvoja, dragi Storžek!«

»Ne, prvi jih moraš ti pokazati!«

»Ne, dragec! Prvo ti, potem jaz!«

»Dobro,« je rekel nato dondek — »pa napraviva kot dobra prijatelja tako ...«

»Kako?«

»... da snameva oba istočasno čepici; si za to?«

»Sem.«

»Torej pozor!«

In Storžek je začel z visokim glasom šteti:

»Ena! Dve! Tri!«

Na »trije« sta zgrabila oba vsak svojo čepico in jo vrgla v zrak.

Sledil je prizor, ki bi se zdel neverjeten, če bi ne bil resničen. Zgodilo se je namreč sledeče: Storžka in Kodelja ni obšla žalost, ni ju zadela mrtvoud, ko sta videla, da sta enako bolna, temveč začela sta striči s svojimi čezmerno zrastlimi ušesi in še tisoč drugih neumnosti sta delala in prasnila končno v smeh.

In sta se smejala, smejala, smejala, da sta se morala držati za trebuh, a v najlepšem smehu je Kodelja trenutno utihnil in gugaje se izpreminjal barvo ter rekel prijatelju:

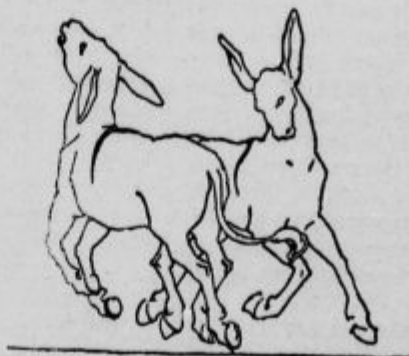
»Pomagaj, pomagaj mi, Storžek!«

»Kaj ti je neki?«

»Ojoj, nič več ne morem stati pokonci na nogah!«

»Tudi jaz ne morem več! ...« je kriknul Storžek, zajokal in se zazibal ...

Po teh besedah sta se spustila oba na vse štiri in začela kobacati in tekati po sobi. Med kobacanjem sta se jima spremenile roke v okopitane noge, obraz



Po teh besedah sta se spustila oba na vse štiri in začela kobacati in tekati po sobi.

Prijazni kralj. Španjolski kralj Alfonz se je peljal v svoj grad Escorial. Med potjo je prišel do velike gostilne, kjer je imel ravnatelj nekaj zidar poroka. Kralj je stopil z avtomobilom dol, je dal novoročencema roko in se je razgovarjal s povabljenimi gosti. Ko je mladi mož hotel naročiti šampanja, je kralj to odklonil in je dejal, da mu domače vino prav tako diši. S tem vinom je napil mlademu paru v kratkem nagovoru, je vzel od ženina še smotko in se je odpeljal. Sveda mu je vse ploskala.

Ali je nor? Drummond generalni tajnik Zvez narodov, se je zelo začudil, ko je dobil iz Amerike 12 krasnih svilenih oblek. Nekaj Amerikancev mu jih je poslal za člane Zvez narodov. Navdanejši pošiljavec je pisal: »Namenjam zvezno narodov za najzvišenejšo napravo sveta in mislim, da člani, ki izvršujejo tako visoko službo, ne smejo biti oblečeni kot navadni ljudje. Zato sem jim dal narediti te obleke in jih prosim, da jih tudi nosijo.«

Nekaj za samec. V Madridu so priredili veliko vrtno veselico in je dalo mesto Madrid krasen in edini loterijski dobiček v vrednosti več milijonov dinarjev. Dobitek sta nagla dobili samo samec ali pa dekle, in sicer s pogojem, da se v najkrajšem času poročita.

Vsak po svoje. V Londonu se je mudil neki vladar z vzhoda, ki je dal toliko na svojo tust, da sta pri obedu morali biti obe mesti poleg njega prosti. Neka Amerikanka se je zmeraj bala, da je morebiti v sočivju kakšna mrčes, in so ji morali sočivje in zelenjavo vselej prej pokazati, preden se ju pripravili. Najbolj se nam pa dopade neki ameriški milijonar, ki ni mogel jesti sam; češ, toliko revežev je na svetu, jaz se pa tukaj sam motim. Zato je šel po svetopisnem zakonu gledal ven na cesto, je nabral najbolj razcapane berače in je obedoval z njimi skupaj.

Klubi. Na Angleškem je okoli 4000 klubov s pol-drogim milijonom članov. Klubi so nekaka društva, kjer se člani shajajo, dobijo tam pijačo, kavo, te-sopise itd. Nadomeščajo torej naše gostilne, kavarne in društva.

Star zdravnik. 12. septembra bo švicarski Evropski zdravnik Evzebij Gudy star 101 leto. Je star nevdušen strelec, ki se je poleg neštetihi manjših uletežil 125 velikih strelskih tekem in je še v starosti 85 let dobil pri nekem tekmu lahorov vence.

in usta so se podaljšali in postali gobec, hrbta je pa pokrila sivosvetla dlaka s črnim okrasom.

Pa ali veste, kateri trenutek je bil za oba obupanca najmučnejši? Najmučnejši in najbolj ponižajoč trenutek je bil, ko sta slišala — rasti rep. Prevzeta od sramu in žalosti, sta skušala jokati in si tožiti svojo usodo.

Meh za smeh.

Neki čevljarški vajenec je ubil izložbeno okno velike trgovine ter zbežal. Gospodar pa ga je ujel ter vprašal, da li ne ve, da mora okno plačati. »I seveda vem,« odvrne navihane »zato pa letim domu po denar.«

—o—

Učitelj: »Peter, povej mi kak pregovor.«

Peter: »En norec lahko več vpraša kot more deset pametnih odgovarjati.«

Učitelj, jezen in razburjen, zavpije: »Kaj ne veš nobenega drugega kot tega?«

Peter: »O pač. Če psu na rep stopiš, zavili.«

Učitelju je bilo sedaj zadosti, ves besneč je odšel k šolskemu vodji, češ, naj bi ta nesramneža kaznoval. Ko sta skupaj z učiteljem vstopila, pravi vodja: »No Peter, ali res ne veš boljših pregovorov?«

Peter: »O vem gospod vodja, nesreča pride redkokdaj sama.«

—o—

V nekem kraju na Irskem je kmetič pozno ponoči poklical zdravnika. Ker je bilo nad 20 km daleč do tja, kamor bi imel hi in ker ni imel voza ne avtomobila, se je zdravnik malo pomišljal. Kmet pa je le silil, češ, naj gre pogledat, kako je z materjo. »Pat,« pravi zdravnik, »pomisli, tvoja mati je že stara.« »Vem, da je.« »Jaz mislim da je že nad osemdeset.« »Tako je, doktor.« »In prav nič bi ji ne koristilo, naj bi ji pomagal kakorkoli.«

»Vem, da je res, kar mi pravite, gospod doktor, toda mati me je izrecno prosila, da naj grem po vas, ker ne mara naravne smrti umreti.«

—o—

»Gospa, vi ste obtoženi, da ste rabljene znamke na pisma prilepljali.« »Seveda sem jih, saj jaz tudi take dobim na pismih.«

—o—

Dva Irca sta se vračala od pogreba ter pomenkovala o negotovosti človeškega življenja. »Verjemi mi, Pat, da bi dal vse, ko bi vedel, kje bom umrl.«

Nike: »Kaj pa bi to koristilo?«

Pat: »Prav nikoli ne bi šel tja blizu.«

—o—

Zdravnik: »Ali se držite mojega navodila glede pijače?«

Bolnik: »O da, šest četrtink na dan.«

Zdravnik: »Kako to, jaz sem dovolil samo tri.«

Bolnik: »Vem. Toda neki drugi zdravnik tudi tri.«

—o—

Neka gospa je jezna priletela k modistinji, češ, da ji novemu klobuku ni napravila okrasa na pravi strani. »Klobuk ima okrasek na levi strani, kakor je pač pravilno in mora biti,« ji mirno odvrne modistka.

Da bi ne bila nikoli tega poskusila! Namesto vzdihov in tožb — se je čulo oslovsko riganje; rigi so bili glasni, saj sta se oglašala oba v zboru: i-a, i-a, i-a!...

Ta čas je potrkala na vrata in neki glas je rekel: »Odprite! Jaz sem, voznik, ki vas je pripeljal v to deželo! Odprite hitro, ker drugače gorje vam!...«

Jezni boljševiki. Odposlanstvo boljševikov je prišlo v London in se je nastanilo v hotelu Scarborough. Ko so hoteli Rusi obedovati, jim ni hotel noben natakar postreči in so morali jezni oditi.

»Meni je vseeno, kako in kje mora, toda jaz ga hočem na cerkveni strani.«

»Na cerkveni strani?« se začudi modistinja.

»Da, na cerkveni strani. Moj sedež v cerkvi je tik ob steni in ali mislite, da bom tako drago plačevala, potem pa bi okrasa nihče ne videl. Zato ga hočem imeti na drugi strani, kjer ga lahko vidi cela cerkev.«

—o—

Prvi igralec: »Ali prideš nocoj še v kavarno?«

Drugi igralec: »Seveda pridem, saj sem že v drugem dejanju umorjen.«

Prvi: »Ti si pač srečen, jaz se pa šele v petem dejanju poročim.«

Ljubljanski velesejem  **Pokrajinska razstava**

4.—13. septembra 1926.

„LJUBLJANA V JESENI“

Pod pokroviteljstvom Nj. Vel. Kralja.

Kmetijska razstava,
Vrtnarska razstava,
Umetniška razstava,
Higijenska razstava,
Radio - razstava,
Automobilski razstava,
Industrijski proizvodi.

5. septembra: Razstava plemenskih konj.
8. in 9. septembra: Mednarodna razstava psov.

Legitimacija, ki velja Din 35.—, upravičuje do polovične vožnje na osebnih in brzih vlakih. Dobi se v denarnih zavodih, kmetijskih in tujsko-prometnih organizacijah itd.

Največja razstava v državi. Oglejte si jo!

Pozor igralci,
na dobre
harmonike!



Kdor še nima naših najboljših in prvovrstnih harmonik, naj obišče veliko ljubljansko razstavo, ki bo od 4. do 13. septembra. Razprodajal bodem po zelo znižani ceni harmonike, za katere garantiram 2 leti. — Imam tudi vedno v zalogi harmonike trdke FRANC LUBAS IN SIN, po ravno istih cenah, kakor če jih naročite iz Celovca in nimate s carino in pošto nič opraviti in kadar vam je treba kakšno popravilo, je za Vas veliko bolj ugodno, ako kupite pri meni, ker sem v Jugoslaviji.

F. KUCLER

prva jugoslovanska izdelovalnica harmonik
postaja Drenov grič, p. Vrhnika
pri Ljubljani S. H. S.

Dva pocestna roparja sta oborožena čakala v gozdu. »Ti si vendar trdil,« pravi eden drugemu, »da bo pred polnočjo prišel tod mimo, sedaj je pa že eno, a ga še ni, pa ne, da bi se mu kaj pripetilo!«

—o—

»Sram te bodi, predsednik olepševalnega društva si, pa imaš polno »šnofovec« po obrazu.«

—o—

Mlada gospodinja: »Toda jajca se mi pa danes zdijo zelo drobna.«

Trgovca: »Res je tako, sam ne vem zakaj.«

»Najbrže da jih je kmetica prekmalu iz gnezda vzela.«

Harmonije lastni izdelki, po sledečih cenah: 12 reg. 3 vrste gl. 5800 D, 8 reg. 3 vrste gl. 5000 D, 3 reg. 1½ vrste gl. 4 oktave 2500 D — nudi in izvršuje tudi vsa popravila orgel, vstavo novih registrov, prospektov itd. **FRANC JENKO**, št. Vid nad Ljubljano. 5714

Povsod gre glas, da se v trgovini **F. in I. GORIČAR — »PRI IVANKI«** —

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29

dobi najboljšo in najcenejšo blago, n. pr.: novodobno zimsko blago za moške in ženske obleke, za vrhnje suknje in plašče, močno hlače in žamet, bel, siv, pisan in modni barhant za spodnje in vrhnje obleke, flanela, kotenina bela, ružjava in temno pisana najboljše vrste, cezir in oxford za srajce, flster, klot, gradl za žimnice, platno za rjuhe, marmirne prte, brišče, klotaste in enigaste odeje v raznih barvah, krasne garniture za na postelje, flanelaste rjuhe in deke, fine konjske koce, pletke, volnene in avilene rute, velika izbira volnenih jopic in vestic za moške, ženske in otroke, triko hlače, srajce in majice, otroške skoke; dalje izgotovljene ženske in otroške obleke in predpasnike, moške srajce, ovratnike, nogavice, kravate, potrebščine za krojače in šivilje itd. — Ker imamo trgovske prostore v lastni hiši brez velikih redijskih stroškov, smo zadovoljni rajše z manjšimi, a gostejšimi dobicem, zato kupite pri nas ceneje kot kjerkoli drugje. — Zahtevajte cenik, ki se pošlje brezplačno, vzorci pa za tri dni na ogled, ako se pošlje 10 Din za poštino.

Birmanska darila

v veliki izbiri priporoča **JOSIP JANKO**, urar v Kamniku, na štni, nasproti farne cerkve. 5622

Zlatnike v »ZLATOROG« TERPENTINOVEM

MILU so našle dalje sledeče osebe: Ela Toplikar, Ljubljana, Rimska cesta 9; Rozalija Škerles, Rindetova graba pri Ljutomeru; Cilka Babušek, Marija Snežna; Cecilija Kosirnik, Ljubljana, Sp. šiška; Franja Črepinšek, soproga polic. nadz., Celje; Kristina Centih, Trbovlje; Klara Božič, Trbovlje II.; Ivan Schuler, krojač, Legen pri Slov. Gradcu; Neža Tušek, Cetinarovan pri Javorjih; Marija Vajd, Rečica ob Savinji; Franciška Stera, Kisovec pri Zagorju ob Savi; Marija Jakupović, Zagreb, Savska cesta 60a; Jelka Bedenković, Karlovac; Joška Kos, Sarajevo, Igitpašina ul. 5; Danica Ivanišević, Split, Školske sestre; Milka Bedenković, Pregrada. 5612

Edino najboljši **šivalni stroji in kolese** za rodbino, obrt in industrijo so le

Jos. Detelinc

Gritzner, Adler

Najnižje cene! Tudi na obrokel **Ljubljana**

blizu Prešernovega spomenika.

Pouk v voženju brezplačno.

Velikna garancija.



Mesto ORGANISTA in CERKVENIKA
se razpisuje v Svibnem pri Radečah. 5460

Avgust Jeglič — RADEČE PRI ZIDANEM MOSTU —
mudi vsakovrstno USNJE, čevlje lastnega izdelka
in čevljarke potrebščine po najnižjih cenah. —
Prepričajte se! Prepričajte se!

Suhe gobe, laneno seme in kumno

kupuje po najvišjih dnevnih cenah FRAN PO-
GAČNIK, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36. 5554

Hrastov okrogel LES

tudi CELE PARCELE ali GOZDOVE, KUPUJE
»ZORA« d. z o. z. v Črnomlju. 1537

Zlato

vsebuje v Vaši roki se nahajajoče

Zlatorog- terpentinovo milo!

V vsak tisočeri komad se vpreša
1 zlatnik za 10 frankov.
Poskusite, kupite komad pristnega
Zlatorog-terpentinovega
milo in prepičajte se o njegovi
neprekosljivi kakovosti!

Mogoče,
da najdete pri
pranju tudi vi

zlatnik!



JAVNA ZAHVALA.

PODPISANI ANDREJ KOVAČ IZ CERKELJ
PRI KRANJU SE TEM POTOM NAJISKRENEJE
ZAHVALJUJEM JUGOSLOVANSKI ZAVARO.
VALNI BANKI »SLAVIJI« ZA NJENO NADVSE
KULANTNO POSTOPANJE PRI CENITVI MOJE
POZARNE ŠKODE, KI SEM JO UTRPEL ZARADI
POŽARA DNE 5. AVG. 1926, TER JO VSLED
TEGA VSESTRANSKO NAJTOPLEJE PRIPLO-
ROČAM.

V CERKLJAH, 21. AVGUSTA 1926.

ANDREJ KOVAČ.

Naznanilo.

IVAN A. GROSEK, trgovec v Trebnjem,
naznanja, da premakne v teku meseca avgusta t. l.
svojo trgovino iz hiše št. 12 v lastne povečane pro-
store v hišo št. 28, to je v sredini trga Trebnje, kjer
se nahaja pošta in lekarna. TOREJ SAMO IZ EN-
HISE V DRUGO. — V novi trgovini se bom še bolj
potrudil svojimi dosedanjimi odjemalcem postreči z
najboljšim blagom in najnižjimi cenami. Nove odje-
malce pa vabim, naj se s poskušajo prepičajte, da bo
v moji novi in povečani trgovini hitra in točna
postrežba. Vpeljal bom precej novih predmetov, ka-
tere doslej zaradi pretesnega prostora nisem mogel
na zalogi držati, a odjemalci so bili prisiljeni hie v
oddaljenih mestih iskati. Izpopolnil bom zalogo mas-
fakture, specerije, železnine, stekla, porcelana, razne-
ga orodja itd. Dobila se bo vedno zdrava karniz. —
Na novo bom vpeljal sidno in strešno opako in or-
toznaznane opekarne v Letteršberku pri Mariboru. —
Kupoval bom vse poljske in gosdne prideleke po
dnevnih cenah. — Vsak gospodar in vsaka gospodinja
bosta lahko pri meni vse najceneje kupila in naj-
dražje prodala svoje prideleke. Držal se bom gesla:
Dobra mera in vaga v nebesa pomagata!

Se priporočam za obilen obisk

IVAN A. GROSEK, TREBNJE,

trgovina z meš. blagom in domačimi prideleki. - Zala-
ga sladkorja, soli, cementa, umet. gnojil in petroleja.

Hlapec se sprejme v trgovino z mešanim bla-
gom. Stanovanje in hrana v hiši. Prid-
nost imajo pošteni in vojaščine prosti. Nastop
tako: - Ponudbe je poslali na FRANC MAJDIČ,
trgovec, Kranj, Gorenjsko. 5615



**Naipopolnejši
STOEPER**
šivalni stroji
za hišne, krojače
in čevljarke ter za
vsa doma.
Prečen si nabavite
stroj, ogledite si to
larednost pri tržbi
L. Baraga,
Ljubljana
Selenburg ul. 61.
Brezplačen posk.
15 letno jamstvo.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Tel. št. 57, 979 in 470.

Račun poštnege čekovnega urada za Slovenijo
št. 11.945

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Brzjav.: Gospobanka.

v lastni palači (vis à vis hotela »Union«).

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novi Sad, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16.000.000—, vloge nad Din 250.000.000—.

Daje trgovske kredite, eskontira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jeklene shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najbolje
tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji

Amerikanski oždelek: Direktne zveze z ameriškimi bankami. — Urejevanje ameriških zapuščin.

Prodaja srečk Državne razredne loterije.